

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 222

פְּרָנְשֵׁת חֶקֶת

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל
נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימא

דעתידא
לאתגליא
לעתיד-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁתַּת חֻקַּת

א.

(ח"א נה, ד"ה-ו)

על-ידי 'חזוק הראיה' של הצדיק -
שרואה 'צדקת השם' -
 שהקדוש-ברוך-הוא מחליש 'פח הדין',
 ומסלקו מהרשע לטובת הצדיק - על-ידי-יזה
 נתחזק אמונתו, ויכול להתפלל.

כי לבו נתפשט מעקמימותו שהיה לו
מקדם, ונתישר, בבחינת (תהלים לו, יא):
"וצדקתך לישרי לב".

כי מתחלה נעקם לבו מלהאמין בשלמות
בהשם-יתברך - כי היה נדמה לו: שעות
חס-ושלום הקדוש-ברוך-הוא את ה'דין'.

אבל עכשו שרואה 'צדקות השם' -
נתישר לבו ב'שלמות אמונה' - ואז
מחזק את-עצמו, ומתפלל על צרכיו.

כי עקר ה'תפלה' היא על-ידי 'אמונה' -
שפאמין שהכל ברשות הקדוש-ברוך-
הוא, אפלו לשנות הטבע, ו"אין הקדוש-
ברוך-הוא מקפח שכר כל בריה" (פסחים קיח.
בבא-קמא לח: ועוד) - "כי צדיק ה'" (תהלים יא, ז).

וזהו בחינת (במדבר יט, ב): "פרה אדומה" -
במאמר הזהר (חקת קפ: - מובא לעיל כל
לשון הזהר): "פרה דקבילת משור".

"פרה" - זה בחינת 'תפלה', בחינת (הושע
יד, ג): "ונשלמה פרים שפתינו".

"דקבילת משור" - בחינת 'הסתכלות',
לשון (במדבר כד, יז): "אשורנו
ולא קרוב".

- עניני 'פרה אדומה' -

"זאת חקת התורה וגו'. ויקחו אליך פרה
 אדמה תמימה, אשר אין בה מום, אשר לא
 עלה עליה על. ושחט אתה לפניו. והזה וכו'
 שבע פעמים. ושרף את הפרה לעיניו. ולקח
 הפהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת, והשליך
 אל תוך שרפת הפרה. ואסף איש טהור את
 אפר הפרה. וביום השביעי יטהר. ולקחו
 לטמא מעפר שרפת החטאת. והזה וכו'
 וביום השביעי" (במדבר יט, ב-ג ד"ה-ו ט"ב-יז י"ט)

לפי שהשטן ואמות-העולם מונין את ישראל
 לומר מה מצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך
 כתב בה: 'חקת' - 'גזרה' היא מלפניו, ואין לה
 רשות להרהר אחריה. (רש"י)

"דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה". האי
 "פרה" - לדכיותא קא אתינא, לדכאה למסאבי.
 "פרה" - דקבילת מן 'שמאלא'. ומאן הוא
 ל'שמאלא', 'שור', כמה דאת אמר (יחזקאל א, י):
 "ופני שור מהשמאל".

"אדומה" - סומקא פוורדא, דכתיב (שיר-השירים
 ב, ב): "כשושנה בין החוחים". "אדומה" - גזרת
 דינא. "תמימה" - מאי "תמימה" - כמה דתנינן
 (בבא-קמא): "שור תם ושור מועד". "שור תם" -
 דינא רפיא. "שור מועד" - דינא קטיא. אוף
 הכא: "תמימה" - דינא רפיא, גבורה תתאה, דא
 היא "תמימה". "גבורה עלאה" - דא היא דינא
 קטיא, והיא יד החזקה תקיפא.

"אשר לא עלה עליה עול". "על" כתיב - כמה
 דאת אמר (שמואל-ב, ג, א) "ונאם הגבר הוקם על".
 מאי טעמא, בגין דהיא "שלומי אמוני ישראל"
 (שמואל-ב, יט, וכו'.

כל מלה דהאי "פרה", היא ב'שבע', ז' כבוסים
 וכו', והא אתמר, מאי טעמא. בגין דהיא 'שבע
 שני שמיטה, ו'בת-שבע' אתקרי - ועל דא כל
 עובדי ב'שבע'. (זהר חקת קפ:)

"אשר אין בה מום" (שם) - כמה דאת אמר (שיר-
 השירים ד, ז): "כלך יפה רעיתי ומום אין בקך".
 (זהר חקת קפ:)

וְזָהוּ (שם יט, ב): "אֲדָמָה תְּמִימָה". "אֲדָמָה - דָּא גְזֵרַת דִּינָא. תְּמִימָה - דָּא שׁוּר תָּב, דִּינָא רַפִּיא" (זהר שם).

הִינֵנו: שְׂרוּאָה שֶׁהִקְדוּשֵׁי בְּרוּךְ-הוּא מַחְלִישׁ בַּח הַדִּין וּמְסַלְקוּ מִהָרָשָׁע לְטוֹבַת הַצְּדִיק, בְּבַחֲיַנַּת (דְּבָרִים לב, מא): "וְתֵאֵחָז בְּמִשְׁפַּט יָדַי".

"אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיךָ עַל" (במדבר שם) - "דָּא שְׁלוּמֵי אַמוּנֵי יִשְׂרָאֵל" (זהר שם, על-פי שמואל-ב כ, יט) - זָהוּ בְּחִינַת 'חֲזוּקַת אַמוּנָה', בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', שְׁנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'חֲזוּקַת-רֵאִיָּה' כַּנ"ל - בְּחִינַת: "וְצִדְקָתֶךָ לְיִשְׂרָאֵל", כַּנ"ל.

וְזָהוּ בְּחִינַת "עֶפֶר וָאֶפֶר" הַנֶּאֱמָר בִּפְרָה' (במדבר יט, ט"ז) - כִּי הַתְּפִלָּה צְרִיכָה לְבַחֲיַנַּת 'עֶפֶר וָאֶפֶר'.

"אֶפֶר שְׁבַתְּפִלָּה" הוּא - שְׁבַשְׁעַת-הַתְּפִלָּה צְרִיךְ לְהַכְנִיעַ 'הָרַע שֶׁבְּפִרְטוֹ, וְהָרַע שֶׁבְּכָלְלִי, תַּחַת הַטּוֹב.

"הָרַע שֶׁבְּכָלְלִי" - בְּבַחֲיַנַּת (מְלָאכִי ג, כא): "וְעִסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אַפֶּר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם" - הִינֵנו: "הַתְּפִלּוֹת שֶׁל פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּתְפַּלְלִים עִמָּהֶם" (פְּרָתוֹת ו), יִבְטַל הָרַע שְׁלָהֶם, וְיַעֲשֶׂה מִהָרַע כִּסּא לְקַדְשָׁהּ.

וְ"הָרַע שֶׁבְּפִרְטוֹ" - שֶׁמְבַטֵּל גּוֹפוֹ וְחַמְרוֹ הַמְגַשֵּׁם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

וְ"עֶפֶר שְׁבַתְּפִלָּה" - שֶׁיִּקְשֶׁר עֲצָמוֹ עִם הַשׁוֹכְנֵי-עֶפֶר, וְיַעֲזֹר אוֹתָם בְּתַפְלָתוֹ, שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עִמּוֹ, בְּבַחֲיַנַּת (ישעיה כו, יט): "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי-עֶפֶר".

וְזָהוּ שֶׁאֵמַר אַבְרָהָם בְּתַפְלָתוֹ (בְּרֵאשִׁית יח, כז): "הֲנֵנּוּ נָא הוֹאֵלְתִּי לְדַבֵּר אֵל ה', וְאֶנְכִי עֶפֶר וָאֶפֶר".

וְלַעֲזוּרָה 'שׁוֹכְנֵי-עֶפֶר' - זֶה יֵשׁ בְּפִרְטוֹ וּבְכָלְלִי.

'בְּפִרְטוֹ': הִינֵנו: 'חֲלָקֵי נַפְשֵׁי-רוּחֵי-נִשְׁמָה שְׁלוֹ' שֶׁבָּאוּ כְּבָר בְּגִלְגּוּל וְנִתְקַן.

וּבְכָלְלִי: הִינֵנו: נַפְשֵׁי-רוּחֵי-נִשְׁמָה שֶׁל שׁוֹכְנֵי-עֶפֶר אַחֲרֵים' - לַעֲזוּרָה אוֹתָם שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עִמּוֹ.

וְזָהוּ בְּחִינַת "שְׁבַעַת שְׁבַעַת" הַנֶּאֱמָר בִּפְרָה' (במדבר יט, ד"ב-יט), שֶׁכָּל עֵינֵינָה 'שְׁבַעַת', כַּמוּבָא (זהר שם; זהר אַחֲרֵי עוֹ: - בְּמִדְבַר-רַבָּה יט, ב): "שְׁבַעַת כְּבוֹסִין, שְׁבַעַת פְּהֵינִים וְכוּ'" (שְׁבַעַת פְּעָמִים שְׁבַעַת - שְׁבַע פְּרוֹת, שְׁבַע שְׂרָפוֹת, שְׁבַע הַזְּאוֹת, שְׁבַעַת כְּבוֹסִין, שְׁבַעַת טְמֵאִים, שְׁבַעַת טְהוּרִים, שְׁבַעַת פְּהֵינִים) - זֶהוּ בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיט, קסד): "שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְלֹתֶיךָ".

"עֵץ אֲרִז וְאִזוֹב וְשָׁנִי תוֹלַעַת" הַנֶּאֱמָר בִּפְרָה' (במדבר יט, ו) - הֵם בְּחִינַת הַשְּׁלֹשֶׁה-דְּבָרִים, 'שְׁלֹשֶׁת-קוֹלוֹת', שֶׁצְּרִיךְ לְתַקֵּן בְּתַפְלָתוֹ.

(א) "אֲרִז" - זֶה בְּחִינַת (קִהְלֹת ה, ב): "קוֹל כְּסִיל בְּרַב דְּבָרִים", לְהַעֲלוֹת אֶת הַנוֹפְלִים בְּ'אַמוּנוֹת-כְּזָבוֹת', בְּחִינַת "דְּרָכֵי הָאֱמֹרִי" (שְׁבַת פ"ו מ"י; שְׁבַת סז: תּוֹסַפְתָּא שְׁבַת פ"ח), שֶׁנֶּאֱמָר בְּ'אַמּוּרֵי' (עֲמוֹס ב, ט): "כְּגִבְהַת אֲרָזִים גְּבָהוּ", וְהַגְּבוּהַי-קוֹמָה' הֵם 'כְּסִילִים' עַל-פִּירּוֹב.

(ב) "אִזוֹב" - זֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לב, יח): "קוֹל עֲנוֹת אֲנָכִי שִׁמְעֵ" - שֶׁעַל-יְדֵי 'כְּוִנַּת-הַלֵּב' בְּתַפְלָה, מִתְקַן אֶת אֵלוֹ שֶׁשְׁכָּלָם יוֹתֵר מִמֶּעֲשִׂיהֶם, בְּחִינַת 'קִטְנֵי-קוֹמָה', בְּחִינַת 'אִזוֹב'.

ג) "וּשְׁנֵי תוֹלְעֵת" - זה בחינת (תהלים מד, יז): "מִקּוֹל מְחֹרֵף וּמְגֹדֵף", בחינת (תהלים כב, ז): "וְאַנְכִי תוֹלְעֵת וְלֹא אִישׁ, חֲרַפְתָּ אָדָם וּבְזוּי עָם" - שצריך להפך כל הבזיונות ל'כבוד', ולבטל את-עצמו מכל וכל כשעומד בהיכל המלך.

וזוהו "שחיטה שרפה אסיפה" הנאמר ב'פרה' (במדבר יט, ג'הט).

א) "שחיטה" - זה בחינת בטול אמונת-כסילים, בחינת (הושע ה, ב): "וְשַׁחֲטָה שְׂטִיִּים הָעֹמִיקוּ".

ב) "שרפה" - זה בחינת חזיקה-לב, בחינת (תהלים לט, ד): "חֵם לִבִּי בְּקֶרְבִּי".

ג) "אסיפה" - זה בחינת בטול הבזיונות של השונאים, בחינת (בראשית ל, כג): "אִסְפָּף אֲלֵכֶם אֶת חֲרַפְתִּי".

ב.

(ח"ב עד)

"אחר פורים קורין פרשת פרה", שהוא 'הכנה לפסח' - כדי שיהיו נזהרין לטהר מטמאת מת, שיהיו טהורין לעשות הפסח" (מגלה כט:).

ובתחלה הוא בחינת פור', כי "פורים על שם הפור" (אסתר ט, כו), ו'אחר' כד נעשה פרה' (עין פרי-עץ-חיים, פורים פ"ו; עץ-חיים שער ט פ"ז).

ג.

(לקוטי הלכות, השקמת-הבקר א, יב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב)

'פרשת פרה' - הוא בחינת תשובה, בחינת (במדבר-רבה יט, ח): "תבא אמו ותקנה על בנה". כי על-ידי הנקודות-טובות

שמוצאין - על-ידי-זה נכנע הרע, ועל-ידי- זה זוכין באמת לתשובה'.

וזוה בחינת (זחר חקת קפ: - על במדבר יט, ב): "פְּרַה אֲדָמָה תְּמִימָה". "אדמה" - דא דינא קשיא, תמימה' - דא דינא רפיא".

דהינו: כשהוא בבחינת דינא קשיא, שמתגבר הרע, בחינת דינא קשיא, חסו-שלום - אזי צריך לרפות הדין, על-ידי שמוצא בעצמו איזה נקדה-טובה עדין.

וזוה בחינת (במדבר יט, ב): "אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל" - כי הנקדה-טובה היא בחינת: "יונה תמה" (על-פי שירי-השירים ה, ב - "יונתי תמתי" - עין-שם באות ז) שאין בה שום מום, כי היא נאה ויפה, בחינת (שם א, ה): "שחורה אני ונאווה".

וזוה בחינת (פיוט לפרשת-פרה): "מטהר טמאים, ומטמא טהורים" - כי זאת הבחינה, מה שדן את-עצמו לכף-זכות, ומוצא בעצמו נקודות-טובות - זאת הבחינה מטהרת טמאים ומטמא טהורים.

כי מי שהוא במדרגה התחתונה - צריך דוקא למצא זכות בעצמו, כדי שלא יפל לגמרי חסו-שלום, ועקר טהרתו ותשובתו על-ידי-זה דיקא.

אבל מי שהוא טהור - כשיחזיק עצמו במדרגת הטוב - בודאי נפגם על-ידי- זה, כי יפול לגדלות חסו-שלום וכמו שאמרו רז"ל (נדה ל:): "אפלו כל העולם כלו אומרים לך צדיק אתה!" - היה בעיניך ברשע".

על-כן אמרו: "כְּרָשָׁע!" - ולא רָשָׁע
גְּמור' חס־ושָׁלוֹם! - כי אסור
להחזיק עצמו לְרָשָׁע גְּמור' חס־ושָׁלוֹם.

רק אדרבא: כְּשֶׁנֶּדְמָה לוֹ שְׁהוּא רָשָׁע
גְּמור' חס־ושָׁלוֹם, וְאִפְלוּ אִם הָאֵמֶת
הוּא כִּי חס־ושָׁלוֹם, אִף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ
לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצָּא בְּעִצְמוֹ נִקְדָּה-טוֹבָה -
לְבַל יִהְיֶה חס־ושָׁלוֹם רָשָׁע גְּמור'. ועל-ידי-
זֶה נִטְהַר, וְזוֹכָה לַתְּשׁוּבָה. וְזֶה בְּחִינַת:
"מְטַהֵר טְמֵאִים, וּמְטַמֵּא טְהוֹרִים", כְּנ"ל.

ד.

(לקוטי-הלכות, נפילת-אפים ד, יט)

"פְּרֻשֶׁת פָּרָה אֲדָמָה" מְגַלֶּה לָנוּ: שְׂאִי-
אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין שׁוּם טַעַם
בְּמִצְוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִסוּר לְהִרְהַר
בְּזֶה כֻּלָּל.

כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (במדבר יט, ב): "זֹאת חֻקַּת
הַתּוֹרָה", וְכֵן שְׂפָרַשׁ רַש"י שֵׁם (על-
פי במדבר-רבה יט, א; תנחומא חקת ג; ח; מדרש תהלים
ט; ילקוט קהלת יב, י; ועוד): "לְפִי שֶׁהַשִּׁטָּן
וְאִמּוֹת-הָעוֹלָם מוֹנִינִן אֶת יִשְׂרָאֵל מִזֶּה מִצְוָה
הַזֹּאת וּמִזֶּה טַעַם יֵשׁ בָּהּ, לְכַךְ כְּתוֹב 'חֻקָּה',
לומר: חֻקָּה חֻקְקָתִי, גְּזֵרָה גְּזֵרְתִּי, אֵין לָךְ
רְשׁוֹת לְהִרְהַר אַחֲרֶיהָ".

וְזֹאת הַמִּצְוָה שֶׁל 'פָּרָה אֲדָמָה' - לֹא
לְלַמֵּד עַל עִצְמוֹ יָצָא, אֲלָא לְלַמֵּד
עַל הַכֻּלָּל כִּלּוֹ יָצָא" (ספרא ויקרא, ברייתא דרבי
ישמעאל) - לְגַלּוֹת וּלְהוֹרֹת עַל כָּל מִצְוֹת
הַתּוֹרָה: שְׂאִסוּר לְהִרְהַר אַחַר טַעְמִים כֻּלָּל.

וְעַל-כֵּן גַּם שְׂאֵר הַמִּצְוֹת נִקְרְאִים 'חֻקִּים',
כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (בראשית כו, ה): "חֻקוֹתַי
וְתוֹרֹתַי", וּפִרַשׁ רַש"י גַּם שֵׁם: "כְּגוֹן אֲכִילַת
חֵזִיר וּלְבִישַׁת שַׁעֲטָנִי וְכו' שְׂאִמּוֹת-הָעוֹלָם

מוֹנִינִן אֶת יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין בָּהֶם שׁוּם טַעַם"
וכו'.

כִּי בְּאֵמֶת: טַעְמֵי הַמִּצְוֹת נִעְלָמִים
וְנִסְתָּרִים, וְאִי-אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיגם בְּדַעַת-
אָנוּשִׁי כֻּלָּל, רַק צְרִיכִין לְקַיָּמם בְּאִמוּנָה
בְּלִבָּד, לְהֶאֱמִין בָּהּ וּבְמַשָּׁה עֲבָדוֹ, כְּמוֹ שְׂכָל
יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים בְּפִשְׁטוֹת.

בְּלִי דְרָכֵי הַחֻקְמוֹת וְהַשְּׁטוֹת שְׁלָהֶם [של
הַאֲפִיקוֹרְסִים], שְׂרוֹצִים לְחַקֵּר וּלְהִבִּין
אֵיךְ דִּבֶּר הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִם מֹשֶׁה, שְׂאִסוּר
לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב, מְכַל-שִׁכְן עַל הַפֶּה,
דְּבָרֵיהֶם וְדַעוֹתֵיהֶם הַזֵּרוֹת וְהַסְּרוּחוֹת
וְהַמְּטַנְפּוֹת הַמְּלֵאִים קִיָּא צוֹאָה יוֹתֵר מִבֵּית-
הַכֶּסֶף, וְאֵין סְרַחוֹן וְרִיחַ רַע גְּרוֹעַ מֵהֶם
בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן "מִצְוֹת פָּרָה אֲדָמָה" מְטַהֶרֶת
מְטַמֵּאת מַת - כִּי 'פְּרֻשֶׁת פָּרָה'
הוּא בְּחִינַת (קהלת ז, כג): "אֲמַרְתִּי אֲחַכְמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי", כִּי הִיא "מְטַהֶרֶת
טְמֵאִים וּמְטַמֵּאת טְהוֹרִים" - שְׂזֶה בּוֹדָאי אִי-
אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין בְּשׁוּם דַּעַת-אָנוּשִׁי
כֻּלָּל. וְהִיא דִּיקָא מְטַהֶרֶת מְטַמֵּאת מַת,
שְׂעַקֵּר הַטְּמָאָה הִיא בְּחִינַת חֻקְיֵת הַמְּחַקְרִים
וְהַכּוֹפְרִים שֶׁהֵם 'סְטְרָא-דְּמוֹתָא', כִּי הֵם עַקֵּר
זְהַמַּת-הַנְּחָשׁ.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'מִצְוֹת פָּרָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת
"חֻקַּת הַתּוֹרָה", שְׂמְגִלִית לָנוּ
שֶׁהַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת 'חֻקָּה', בְּחִינַת:
"אֲמַרְתִּי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוּקָה", בְּחִינַת:
"חֻקָּה חֻקְקָתִי, גְּזֵרָה גְּזֵרְתִּי, אֵין לָךְ רְשׁוֹת
לְהִרְהַר אַחֲרֶיהָ" (במדבר-רבה יט, א; ילקוט קהלת יב,
י; ועוד) - עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהָרִין מְטַמֵּאת מַת'.

כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטַּל 'סְטְרָא-דְּמוֹתָא' - עַל-
יְדֵי שְׂמֵאֲמִינִים בַּהֲשֵׁם-יִתְבָּרַךְ וּבְמִצְוֹתָיו,

ואין חוקרין אחר שום טעם כלל, רק מקימין אותם בדרך חקת לבד, שזה עקר האמונה.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי מִצְוֹת פְּרָה דִּיקָא - שאנו מקימין מצותיו אף על-פי שיש בה שני הפכים, שהיא "מטהרת טמאים ומטמאת טהורים", שזה אי-אפשר להבין בודאי - ואף-על-פי-כן אנו מקימין אותה באמונה לבד - על-ידי-זה אנו ממשיכין עלינו 'אמונה', לקיים כל מצותיו וחקותיו בלי שום טעם כלל. ועל-ידי-זה נטהרין מ'טמאת מת', שהוא בחינת 'ההקירות וההפירות הנ"ל'.

"זאת התורה אדם פי ימות באהל" (במדבר יט, יד)

ה.

(ח"א יג, ה)

יש ארבע חיות בתורה וכו'. ואדם שבתורה, זה בחינת (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם". ויש בה 'קלות וחרמורות', שהם בחינת (הקדמת הזוהר יג): "מסכני ועתירי". [זה לשון הזוהר שם: "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (בראשית א, כו). "נעשה אדם" - משותפא כלל דכר ונקבא. "בצלמנו" - עתירי. "כדמותנו" - מסכני].

ו.

(פתב"ד רפנו ז"ל - השיף לח"א יג הנ"ל, הנדפס בסוף הספר)

ה'אדם - בחינת (הקדמת הזוהר יג): "מסכני ועתירי", כמו שפתוב (בראשית א, כו - הקדמת הזוהר שם): "נעשה אדם בצלמנו" - עתירי. 'כדמותנו' - מסכני. וכו'.

ואדם - זה בחינת: "זאת התורה אדם", כי בה 'קלות וחרמורות', ויש בה 'קומה שלמה', רמ"ח אברים ושס"ה גידים (זהר וישלח קע: תקוניי זוהר נ:).

ז.

(ח"א לז, ג)

ה'גוף' לגבי ה'נפש' - הוא בחינת 'חמר', 'בהמה', 'סכלות', 'חשך', 'מיתה', ו'שכחה', בחינת 'הכמות-היצונית' - כנגד 'הכמות-התורה', שהם בחינת 'אדם' - בחינת 'צורה', 'אור', 'הכמה', 'זכרון', ו'חיים'.

וצריך כל אדם להכניע ה'חמר', הינו בחינות 'מיתה', בחינת 'סכלות של הגוף' של ה'ארבע-יסודות' וכו', שהם ה'תאוות' - דהינו: להפריש עצמו מכל ה'תאוות'.

וזה נעשה על-ידי ה'תענית' - שעל-ידי ה'תענית', מחלישין ה'ארבע-יסודות', ונתבטל ה'חמר', 'סכלות', 'חשך', 'שכחה', 'בהמה'. ונתגבר ונתעלה בחינת ה'שכל', וה'צורה', ה'אור', וה'זכרון', 'אדם' וכו'.

והוא בחינת 'אדם', כמו שפתוב (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם".

וזה אותיות "אדם":

מ"ם סתומה - הוא בחינת 'תענית', בחינת 'עולם-הבא' וכו'.

ו'דל"ת' - הוא רמז ל'ארבע-יסודין' שנשפלים על-ידי ה'תענית'.

ונתעלה ה'שכל' הרמוז ב'א"ל"ף, כמו שפתוב (איוב לג, ג): "ואאלפך חכמה".

ח.

(ח"א צב)

על-ידי ש'אדם' שהוא בחינת 'תורה', כמו שפתוב (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם" - "נע ונד" (בראשית ד, יב) אפילו בתוך ביתו - יכול להמתיק הדינים ולהחיות מתים.

ט.

(ח"א קא)

צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְיַגַע בַּתּוֹרָה וּלְהַמִּית עֲצָמוֹ עָלֶיהָ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חז"ל (בְּרֵכוֹת סג:) עַל פֶּסוּק (בְּמִדְבָר יט, יד): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל", "אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת, אֶלָּא בְּמִי שֶׁמִּית 'עֲצָמוֹ' עָלֶיהָ" - דְּהֵינּוּ: 'עֲצָמִיתוֹ', הַמְדוּת וְהַתְּאוּזָת־רְעוּת הַחֲקוּקִים עַל 'עֲצָמוֹתָיו'.

וְעַל־יָדֵי שְׁמִתְיַגַע בַּתּוֹרָה עַד שְׂיִזְכֶּה לְהִבִּין אוֹתָהּ - עַל־יְדֵי־זֶה יוֹצֵא מ'אַנְפִּי־חֲשׂוֹכִין' ל'אַנְפִּי־נְהִירִין', וְנִתְבַטַּל מִמֶּנּוּ הַשְּׁעֵבּוּד שֶׁל הַמְדוּת וְהַתְּאוּזָת־רְעוּת שֶׁל הָע' עִפּוּ"ם, שֶׁהֵם ה'אַנְפִּי־חֲשׂוֹכִין'.

וְאִז נִקְרָא: 'אָדָם', בְּחִינַת: "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם", בְּחִינַת (יְבָמוֹת סא:): "אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם, וְאֵין הָעִפּוּ"ם קְרוּיִים אָדָם" - כִּי עַקֵּר שֵׁם 'אָדָם' זֹכִיךְ עַל־יְדֵי ה'תּוֹרָה'. כִּי עַקֵּר שֵׁם 'אָדָם', הוּא ה'שְׂכַל־הָאֱמִתִּי' שֶׁל 'חֲכָמוֹת־הַתּוֹרָה'.

כִּי יֵשׁ 'שְׁלֹש־שְׂכָלִיּוֹת': (א) 'שְׂכַל־פְּשׁוּט', בְּחִינַת 'חֲכָמָה'. (ב) וּכְשֶׁלּוֹמֵד וּמִבִּין, זֶה נִקְרָא 'בִּינָה'. (ג) וְאַחֲרֵי־כֵן כְּשִׂידַע הַתּוֹרָה, זֶה נִקְרָא 'דַּעַת'.

וְאִלוֹ ה'שְׁלֹש־הַשְׂכָּלִיּוֹת' - הֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים י"ק. כִּי י"ק הֵם 'חֲכָמָה וּבִינָה', שְׂכָלוֹלִים בְּכָל אֶחָד מֵה'שְׁלֹש־שְׂכָלִיּוֹת'. וְשְׁלֹש־פְּעָמִים י"ק הוּא גִימְטְרִיא 'אָדָם'.

נִמְצָא: שֶׁעַקֵּר שֵׁם 'אָדָם', הוּא בְּחִינַת ה'שְׂכַל־הָאֱמִתִּי', דְּהֵינּוּ 'חֲכָמוֹת־הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אַנְפִּי־נְהִירִין' - בְּחִינַת הַרְחַקָת וְשִׁבִירַת כָּל הַתְּאוּזָת וּמְדוּת־רְעוּת, כְּנ"ל.

י.

(ח"א רמה)

יֵשׁ 'חֲדַר־תּוֹרָה' - וּמִי שֶׁזֹּכֵחַ לָהֶם - בְּשִׁמְת־חֵיל לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, הוּא נִכְנָס בְּהַחֲדָרִים וּמִחֲדָר לְחֲדָר וְכו'.

אַבְל צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד: לְבַל יִטְעֶה בְּעֲצָמוֹ' - כִּי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה חֲדוּשִׁין שְׂאִינִם בְּאִים מְשִׁם, רַק מ'הִיכְלִי־הַתְּמוֹרוֹת', וְיֵשׁ שֵׁם 'חֲדוּשִׁים נְאִים' שֶׁנִּדְמִים ל'הַשְּׂגוֹת'.

לְמִשְׁכַּל: כְּשִׁפּוֹת־בֵּין תַּבַּת 'אָדָם', זֶה מְרַמֵּז עַל דְּמוּת הָאָדָם, אַבְל הוּא רַק דְּמִז בְּעֵלְמָא', כִּי אֵין פְּתוּב שֵׁם 'צִיּוֹר הָאָדָם'.

וְיֵשׁ שְׁמִצִּירִין 'צוּרַת הָאָדָם', וְשֵׁם נִגְלָה יוֹתֵר קֶצֶת דְּמוּת הָאָדָם, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֵין זֶה 'אָדָם מְשִׁם' - רַק ה'אָדָם בְּעֲצָמוֹ', הוּא ה'אָדָם בְּאֱמֶת'.

כְּמוֹ־כֵן: יֵשׁ כְּמָה 'חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה' שֶׁהֵם כְּמוֹ שְׁפּוֹת־בֵּין תַּבַּת 'אָדָם' לְבַד - כִּי ה'תּוֹרָה' הִיא בְּחִינַת 'אָדָם', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר יט, יד): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם".

וְיֵשׁ שְׁנִכְנָס לְפָנִים מְזֵה, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֵין זֶה 'אָדָם'. רַק כְּשִׁזְכִּיךְ אֶל ה'תּוֹרָה בְּעֲצָמוֹ', זֶהוּ בְּחִינַת 'אָדָם בְּאֱמֶת'.

וְזֶהוּ: "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם", "זֹאת הַתּוֹרָה" דִּיקָא - שֶׁרַק ה'תּוֹרָה־הָאֱמִתִּית', הוּא בְּחִינַת 'אָדָם'.

יא.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, סִפְה ז, י)

כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת 'סִפְר־תּוֹרָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר יט, יד): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם".

כי "הָאָדָם כָּלֹל מִרַמ"ח אַבְרִים וּשְׁס"ה גִּידִים, שֶׁהֵם בְּחִינֹת רַמ"ח מִצְוֹת-עֲשֵׂה וּשְׁס"ה מִצְוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה", בִּידוּעַ (מִדְרָשׁ תַּהֲלִים לב; זֶהר וַיִּשְׁלַח קע:), שֶׁהִיא 'בְּלִלְיוֹת-הַתּוֹרָה'.

נִמְצָא: שֶׁהָאָדָם הוּא ה'תּוֹרָה'. וְכֵן מֵה שֶׁנִּתְרַבֵּן יִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר - נִתְרַבֵּן סְפָרִים בַּתּוֹרָה יוֹתֵר. וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, נִתְרַבֵּן סְפָרִים יוֹתֵר, כִּי נִתְרַבֵּן יִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר.

וְעַל-כֵּן מְחִיב כָּל אֶחָד לְהִשְׁאִיר בְּנִים אַחֲרָיו - כִּי הַבְּנִים שֶׁמְנִיחַ אַחֲרָיו, הֵם בְּחִינַת רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה כַּנ"ל.

כִּי הָעֵקֶר שֶׁיִּרְאֶה לְהוֹכִיחַ אֶת בְּנָיו שֶׁיִּשְׁמְרוּ תוֹרַת-הַשֵּׁם. וְאֵז בְּשִׁבְנָיו אַחֲרָיו מְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, וְזָכָה שֶׁיִּצְאֹו מִמֶּנּוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל שֶׁמְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה - זֶה בְּחִינַת רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

כִּי "לֹא הַמְּדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֹא הַמַּעֲשֵׂה" (אָבוֹת פ"א, מ"ז). וְכִי שִׁזּוּכָה לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, מֵבִיא הָאָרֶז גְּדוּלָּה בְּהַתּוֹרָה, כְּאֵלּוּ נִכְתְּבָה וְנִתְּנָה הַיּוֹם.

וְעַל-כֵּן כָּל הַמְּקַרְבִּין לְצַדִּיקֵי-אֲמַת, נִקְרָאִים 'יוֹשְׁבֵי אֶהֱל', בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית כה, כז): "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהֱלִים", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה סג, י): "אֶהֱלוּ שְׁלֹשׁ שָׁם וְעֵבֶר", שֶׁהֵיוּ אֵז הַצַּדִּיקֵי-אֲמַת. וְכַתִּיב (תַּהֲלִים קיח, טו): "קוֹל רִנָּה וַיִּשׁוּעָה בְּאֶהֱלֵי צַדִּיקִים".

וְהַכָּתוּב מְבַשֵּׂר: שֶׁלְעֵתִיד יִשְׁבוּ כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאֶהֱלֵי הַצַּדִּיקֵי-אֲמַת, וַיִּתְקַרְבוּ אֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (הוֹשֵׁעַ יב, י): "עַד אוֹשִׁיבְךָ בְּאֶהֱלִים כִּימֵי מוֹעֵד", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם: "כִּימֵי מוֹעֵד הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהִיָּה יַעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהֱלִים" - הֵינּוּ כַּנ"ל.

זֶהוּ בְּחִינַת: "אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל" - שֶׁעֵקֶר תִּקּוּן הָאָדָם, עֵקֶר קִיּוּם-הַתּוֹרָה, הוּא כְּשֶׁמְמִית עֲצֻמוֹ בְּשִׁבִיל 'הָאֶהֱל' - הֵינּוּ בְּשִׁבִיל שִׁיתְקַרֵּב לְהַצַּדִּיקֵי-הָאֲמַת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "יוֹשֵׁב אֶהֱל", כַּנ"ל.

"וְנָתַן עֲלָיו מִיַּם חַיִּים אֶל כָּלִי. וְהִזָּה הַטְּהַר עַל הַטְּמֵא" (בַּמִּדְבָּר יט, יז-יט)

יג.

(ח"א נו, ז)

ה'מְקוּוֹה' מְטִהֵר מִכָּל הַטְּמְאוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזְקָאל לו, כה): "וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם" - כִּי "אֵין יִסּוּרִין בְּלֹא עוֹן" (שַׁבָּת נה). - וְעַל-כֵּן ה'מְקוּוֹה' שֶׁמוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצָּרוֹת וּמִכָּל הַיִּסּוּרִים, הוּא מְטִהֵר מִכָּל הַטְּמְאוֹת וּמִכָּל הַחַטָּאִים.

יד.

(ח"א סא, ה)

כִּי שֶׁכָּבֵר נִשְׁקַע בְּטַנְפַת שֶׁל הַמּוֹתְרוֹת, עַל-יְדֵי פָּגַם 'אֲמוֹנַת-חֲכָמִים' - יֵשׁ

יב.

(לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת, בְּשׂר-בְּחֻלְבֵּה, כה)

"זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל" (בַּמִּדְבָּר יט, יד). דָּרְשׁוּ רַז"ל: (בְּרֵאשִׁית סג:): "אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת, אֲלֹא בְּמֵי שְׁמַמִּית עֲצֻמוֹ עֲלֶיהָ".

"כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל" - "בְּאֶהֱל" דִּיקָא - זֶה בְּחִינַת שְׁמַמִּית עֲצֻמוֹ וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ, בְּשִׁבִיל שִׁיחֶיהָ נִשְׁאָר 'בְּאֶהֱל תּוֹרָה' שֶׁהוּא 'אֶהֱל הַצַּדִּיקֵי-הָאֲמַת', בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת לג, יא): "וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן נָעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל".

ומחלוקת ופסק, בגין דשכינתא דאתמר בה (ירמיה כג, כט): "הלוא כה דברי פאש נאם ה'", הנה שרי בפומיהון דישראל, דאיהי אורייתא דבעל-פה, דאיהי 'סלע' ע"ל ס', דאינון שתיין מסכתות, דהכי איהו 'סל' ע' ע"ל ס'.

(תקוני-זהר מד.)

טו.

(ח"א יב, ד)

"צור לבבי" (תהלים עג, כו) - בחינת 'תורה שבעל-פה', הנקראת 'צור', פמובא בתקונים (תקוני-זהר מד.): **"אלמלא לא הפה משה רבנו עליו השלום את הצור, לא היו צריכין לטרח פליכך בתורה שבעל-פה"** (עיין בפנים).

טז.

(ח"א כ, פל התורה)

דע: שיש 'נשמה' בעולם, שעלידה נתגלה באורי ופרושי התורה, והיא מסבלת ביסורין, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה" וכו' (אבות פ"ו מ"ד).

וכל 'מפרשי התורה' מקבלין מ'זאת הנשמה', וכל דבריה פגחלי-אש, כי אי-אפשר לקבל ולשאב 'מימי התורה', אלא מי שדבריו פגחלי-אש, בבחינת (ירמיה כג, כט): "הלוא כה דברי פאש".

וכשהיא נופלת מבחינת "הלוא כה דברי פאש", ואין דבריה פגחלי-אש, ודבריה נצטננין - אזי נסתלקת, ואזי נסתלק 'באורי-התורה' הנמשכת עלידה; וכל 'מפרשי-התורה' אין יכולין להשיג שום 'באורי-התורה', ונתעורר מריבה על הצדיקים.

כי עקר ה'מחלקת' נעשה על-ידי 'הסתלקות באורי-התורה', כי ה'באור' הוא תרוץ על 'קשיות ומריבות'.

'מים' ש'מטהר מזאת הטנפת, בבחינת (יחזקאל לו, כח): "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מפל טמאותיכם ומפל גלוליכם אטהר אתכם". ועל-ידי-זה בא ל'עשה-שלמה'.

"ויבאו וכו' מדבר צן וכו' ותמת שם מרים. ולא היה מים לעדה. וירב העם עם משה. ויפלו על פניהם. קח את המטה והקהל את העדה וכו' ודברתם אל הסלע לעיניהם. שמעו נא המרים. וירם משה את ידו ויק את הסלע במטהו פעמים. יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל, לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם. המה מי מריבה. וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום, כה אמר אחיק ישראל, אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו. וירדו אבתינו מצרימה וכו' וירעו לנו מצרים ולאבתינו. ונצעק אל ה' וישמע קולנו, וישלח מלאך ויצאנו ממצרים, והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך. נעברה נא בארצה, לא נעבר בשדה ובכרם, ולא נשתה מי באר, דרך המלך נלך. ויאמר אליו אדום לא תעבר בי, פן בחרב אצא לקראתך. ויאמרו אליו בני ישראל במסלה נעלה, ואם מימיק נשתה וכו' ונתתי מכרם, רק אין דבר פרגלי אעברה. ויאמר לא תעבר."

(במדבר כ, א-ב-ג-ד-ה-ו-ז-ח-ט-י-יא-יב-יג-יד-טו-טז-יז-יח-יט-כ)

והאי סלע לא נפיק מינה אלא טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות על אלין טפין, ומאן גרים דא, 'המורים', דאתמר בהון: "כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה", ובגין דא: **"שמעו נא המורים"**

ובגיניהו: **"ויק משה את הסלע במטהו פעמים" - דאם לא דמחא בה, לא הוה טרחין ישראל ותנאים ואמוראין באורייתא דבעל-פה דאיהי 'סלע' (מובא הרבה בלקוטי-הלכות).**

אלא אתמר בו: **"ודברתם אל הסלע ונתן מימיו בלא טורח, ויהיה מתקיים בהון: "ולא ילמדו עוד" (ישעיה ב, ד), והנה נפיק מ'א בלא קשיא**

וְזָה בְּחִינַת (במדבר כ, א): "מְדַבֵּר צֶן" -
בְּחִינַת 'דְּבוּר מְצַנֵּן' - שְׁשֵׁם מִתָּה
'מְרִים', בְּחִינַת הַנְּשָׂמָה הַפּוֹבֵלֶת 'מְרִירוֹת
הַשְּׁעִבּוּד' עַל הַתּוֹרָה. וְאִז נִסְתַּלַּק ה'בְּאֵר',
בְּחִינַת 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה'.

וְאִז: "וַיִּרְבַּ הָעַם עִם מֹשֶׁה" (פסוק ג)
בְּחִינַת ה'מְרִיבָה' שְׁנַתְעוֹרֵר.

וְאִלּוּ 'מְפָרְשֵׁי הַתּוֹרָה', נִקְרְאִים בְּשִׁבְלֵ-
זֶה 'מוֹרִים' - מִחֻמַּת שְׁמִקְבָּלִים עַל-
יְדֵי הַנְּשָׂמָה הַנִּלְמָדָה מִכֹּהֵן בְּשֵׁם "מְרִים".

גַּם, הֵם: "מוֹרִים אֶת מוֹרֵיהֶם" (רש"י כ, י)
[הַמוֹרִים מְלַמְּדִין אֶת מְלַמְּדֵיהֶן. בַּמְדַּבְּרֵי-רַבָּה יט,
ט; תַּנְחוּמָא חֲקַת ט], כְּמֵאמֶר: "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר
מִכֹּהֵן" (תַּעֲנִית ז. מִפּוֹת י). וְזֶה שְׁאֵמֵר לָהֶם
מֹשֶׁה: "שְׁמַעוּ נָא הַמְּרִים" (פסוק י).

וְכִי שְׂרוּצָה לְהַמְשִׁיךְ 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה' -
צָרִיךְ מִתְחִלָּה לְהַמְשִׁיךְ לְעַצְמוֹ
דְּבוּרִים חֲמִים כְּגַחֲלֵי-אֵשׁ מִלְּבַיְהַעֲלִיּוֹן,
וְלִשְׁפָךְ שִׂיחוֹ בַתְּפִלָּה.

וְנִכְמְרוּ דְחִמֵּי-הַשֵּׁם, וְנִפְתַּח לְבַי-
הָעֲלִיּוֹן, וְנִשְׁפַּע מִשֵּׁם דְּבוּרִים,
וְעַל-יְדֵי הַדְּבוּר מִמְשִׁיךְ 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה'
מִשֵּׁם.

וְלֵב' הַנִּלְמָד, הוּא בְּחִינַת 'סֹלֵעַ' שְׁמִשֵּׁם
הַדְּבוּר וְכוּ'. וְסֹלֵעַ, הוּא בְּחִינַת
'צוּר', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קה, מא): "פֶּתַח צוּר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם". וְהוּא בְּחִינַת 'לֵב', בְּחִינַת: "צוּר
לְבָבִי".

וְהַלֵּב' נִכְמַר בְּרַחֲמִים, וּמִשְׁפִּיעַ דְּבוּרִים
חֲמִים, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים לט, ד): "חֵם
לְבִי בְּקִרְבִי בְּהִגִּי תִבְעַר אֵשׁ דְּבַרְתִּי
בְּלִשׁוֹנִי".

וְלֵב' הַזֶּה - כְּתוּבִים כָּל 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה'
וְכוּ'. וְכִי שְׂרוּצָה לְקַח אִיזָה 'בְּאוּר',
צָרִיךְ לוֹ לְקַח מִהַלֵּב' הַנִּלְמָד, בַּתְּפִלָּה בְּבִקְשָׁה
כַּנִּלְמָד, לְעוֹרֵר 'לְבַיְהַעֲלִיּוֹן' לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו
דְּבוּרִים כְּגַחֲלֵי-אֵשׁ, כִּי אַחֲרֵי-כֵן "נִפְתַּח הַצּוּר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם" (תְּהִלִּים קה, מא), 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה'.

וּכְשֶׁדוֹרֵשׁ בְּרַבִּים, וְקָדַם ה'בְּאוּר' מְקַשֵּׁר
עַצְמוֹ עִם נְשִׁמוֹתֵיהֶם וְשׁוֹפֵךְ
שִׂיחוֹ וְתִפְלָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, בְּוִדְאֵי:
"הֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמָּאס" (איוב לו, ה). אֲבָל
'תְּפִלַּת יְחִיד' אֲפָשֵׁר שְׁמוֹאֲסִין בַּתְּפִלָּתוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (פְּסוּק ח): "וְדַבַּרְתָּ אֶל הַסֹּלֵעַ
לְעֵינֵיהֶם" - שֶׁתְּפִלָּתְךָ תִּהְיֶה בְּשָׂעָה
שֶׁהַצּוּר מְקַבְּצִים. וְזֶה (שָׁם): "הִקְהַל אֶת
הָעָם".

וְזֶהוּ הַחֲלוּק לְהַלּוּמָד מִהַסְפָּר, לְהַשׁוּמַע
מִפִּי הַחֲכָם, שְׁבוּדָאֵי נִתְקַשֵּׁר נְשִׁמָּתוֹ
עִם נְשִׁמַּת הַחֲכָם בְּשָׂעַת תְּפִלָּתוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק
בְּבְאוּר הַזֶּה, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה הַיּוֹצֵאת
מִהַרְבֵּה נְשִׁמוֹת, נִתּוֹסַף קִדְשָׁה לְמַעַלָּה
וּמְעוֹרֶרֶת בְּיוֹתֵר 'לְבַיְהַעֲלִיּוֹן' וְכוּ'.

גַּם: כָּל אֵלּוּ הָעוֹמְדִים בְּשָׂעַת הַדְּרוּשׁ,
נִכְנָע רִשְׁעָתָם עַל-יְדֵי הַטּוֹב שֶׁבְּחֲכָם
הַדּוֹרֵשׁ, וְנִכְנָעִים ה'אוֹיְבִים', הַיְנוּ: ה'קְלָפוֹת'
הַשׁוֹכְנִים סָבִיב 'לְבַיְהַעֲלִיּוֹן'.

וְזֶה (פְּסוּק ח): "קַח אֶת מִטָּה וְהִקְהַל אֶת
הָעֵדָה". "מִטָּה" - זֶה בְּחִינַת
'מְמַשְׁלֵת וְכַח הַצַּדִּיק' שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל-יְדֵי
עֲבוֹדָתוֹ, שֶׁעַל-יְדוֹ נִכְנָעִים כָּל הָאוֹיְבִים,
שֶׁמֵּהֶם נֶעֱשֶׂה "מִטָּה-עֵז" לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים.

וְזֶהוּ (פְּסוּק ו): "וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם" - כְּשֶׁשָּׁמְעוּ
ה'מְרִיבָה', הַבִּינּוּ: שֶׁה'מְרִיבָה' הַתְּחִיל,
מִחֻמַּת נְפִילַת 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה' שֶׁהֵם בְּחִינַת

'פְּנִים', 'וְהִדַּרְתָּ פָּנֵי זָקֵן' (ויקרא יט, לב), י"ג תקוּנֵי דְקָנָא, י"ג מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן וְכו'.

וּכְשֶׁמֵתְפַלֵּל קֹדֶם הַדְּרוֹשׁ - צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּתַחֲנוּנִים, וַיִּבְקֹשׁ 'מִתְנַתְּחָנִם' וְלֹא בְזִכּוֹת עֲצֻמוֹ, אֲה־עֲל־פִי שְׁעַכְשׁוֹ נִתְעוֹרֵר 'מִטָּה עִזּוֹ' שֶׁל עֲבוּדָתוֹ, אִין זֶה בְּדִי לְהִתְנַאֲוֹת, אֶלָּא לְהַכְנִיעַ הָרַע שְׁבַעְדָּה.

וְזֶהוּ טָעוֹת שְׁטָעָה מִשָּׂה: שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר לוֹ (פְּסוּק ח): "קַח אֶת הַמִּטָּה וְהַקְּהָל אֶת הָעֵדָה וְדַבַּרְתָּ אֶל הַסֹּלֶעַ לְעֵינֵיהֶם" - שְׁיִקַּח מִמִּשְׁלַת עִזּוֹ שִׁישׁ לוֹ מִמְצוֹוֹת וּמִמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׁלוֹ.

"וְהַקְּהָל אֶת הָעֵדָה" - בִּי בְּשַׁעַת הַקְּהָלִי שִׁישׁ בָּהֶם גַּם רָעִים, צָרִיךְ מִטָּה-עִזּוֹ בְּדִי לְהַכְנִיעַ רַשְׁעָתָם.

וְאַחֲר־כֵּן: "וְדַבַּרְתָּ אֶל הַסֹּלֶעַ לְעֵינֵיהֶם", "אִין דְּבוּר אֶלָּא נִחַת" (שְׁבַת סג. זֶהר תְּצַא רַעַט), שְׁיִשְׁפֹּךְ שִׁיחוֹ בְּדָל וּכְרָשׁ.

"אֶל הַסֹּלֶעַ" - הִינּוּ לְבִי-הַעֲלִיזוּן. "לְעֵינֵיהֶם" דִּיקָא - שְׁיִהְיֶה הַקְּהָל בְּשַׁעַת מַעֲשָׂה, בְּדִי שְׁיִקְשֹׁר אֶת עֲצֻמוֹ עִם נִשְׁמָתָם.

וְהוּא לֹא כֵן עָשָׂה: שֶׁזָּכַר טוֹבוֹ וְצַדִּיקָתוֹ בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ - שֶׁלֹּא הִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמִּטָּה בְּשִׁבִיל הַקְּהָלִי, אֶלָּא הִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמִּטָּה בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (פְּסוּק יא): "וַיִּרֶם מֹשֶׁה אֶת יָדָיו". "יָדָיו" - זֶה תְּפִלָּתוֹ, בְּכֹמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יָדָיו אֶמּוֹנָה".

תַּרְגוּמוֹ: "פְּרִישׁוֹן בְּצִלוֹ" - שֶׁהָרִים אֶת תְּפִלָּתוֹ, וְלֹא קָשֶׁר עֲצֻמוֹ עִם הַקְּהָל.

"וַיִּךְ אֶת הַסֹּלֶעַ בְּמִטָּהּ פְּעָמִים". "הִכָּה צוּר וַיִּזְבּוּ מַיִם" (תְּהִלִּים עח, כ) - שֶׁהִכָּה לְבִי-הַעֲלִיזוֹן, כְּמוֹ שְׁלֹקְהִין אֵיזָה דְּבַר בְּכַח וּבְאֵנָס - כִּי בָּא בְּכַח מַעֲשֵׂיו הַטּוֹבִים.

וְזֶהוּ: "הִכָּאת הַסֹּלֶעַ פְּעָמִים".

'הִכָּאת אַחַת' - שְׁלֹקְהִי בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה בְּכַח וּבְאֵנָס, וְלֹא בִקְשׁ 'מִתְנַתְּחָנִם' חָנָם.

וְהִכָּאת אַחַת' - כִּי "מִי שְׁדוּחַק אֶת הַשָּׁעָה, שְׁעָה דוּחַקְתוֹ" (בְּרֻכּוֹת סד. ערוּבִין יג), וְנִסְתַּלַּק קֹדֶם זְמָנוֹ.

וְהַשְׁכִּינָה שֶׁהִיא הַלֵּב הַנִּלְוֶה, מְיֻלָּלֶת וּבוֹכָה עָלָיו. וְזֶה: "פְּעָמִים" - כִּי מֵתוֹ מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו עַל-יְדֵי הַפָּאָה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בַּמִּדְבָּר יב-יג): "הִמָּה מִי מְרִיבָה" וְכו'. [עַן לֹא הָאֲמִנְתָּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי וְגו', לְכֵן לֹא תִבְיֹאוּ אֶת הַקְּהָל הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִתְּנִי לָהֶם. הַמָּה מִי מְרִיבָה וְגו'.]

וְזֶהוּ: "יַעַן לֹא הָאֲמִנְתָּם בִּי" - שֶׁהָרִים תְּפִלָּתוֹ מִתְפַּלֵּת הַקְּהָל, שֶׁלֹּא קָשֶׁר אֶת-עֲצֻמוֹ עִם הַקְּהָל. וְהַתְּפִלָּה הִיא 'אֶמּוֹנָה', כְּמוֹ "וַיְהִי יָדָיו אֶמּוֹנָה".

"לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". "לְהַקְדִּישֵׁנִי" דִּיקָא - כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁל רַבִּים, נִתְקַדְּשׁ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

"לְכֵן לֹא תִבְיֹאוּ זָכוֹ אֶל הָאָרֶץ" - רָמַז עַל הַסְתַּלְקוֹתוֹ - כִּי הַקְּדָשָׁה גַם-כֵּן נִתְּוֶסֶף לְמַעַלָּה בְּשַׁעַת פְּטִירַת הַצַּדִּיק וְכו'.

ובזכות התורה שממשיכין, זוכין
 לארץ ישראל וכו' - שהיא
 "אחת משלשה דברים שבאים על ידי
 יסורין" (ברכות ה.), ועקר היסורים, הם
 המונעים הרשעים "מוציאי דבת הארץ"
 (במדבר יד, לו).

וצריך להכניע מתחלה אלו הרשעים
 ולענש אותם בחרבא וקטלא, ועל-
 ידיה יכולין לילך לארץ ישראל. וכח זה
 לענש את הרשעים, אי אפשר אלא
 בשמקבלין הכח הזה מ'אדום' וכו'.

וכחות הרוחניות הנבראים מאותיות
 התורה שחדש, הן 'מלאכים'
 ממש, ומקבלין כח מאדום כדי לענש
 הרשעים בחרבא וקטלא. והן 'נבראים' -
 בבחינת (תהלים סח, יב): "ה' יתן אמר
 המבשרות צבא רב". והן מענישין את
 הרשעים וכו'.

ואלו הכחות, המלאכים - הן לפי
 'התחדשות התורה', לפי הקדשה
 שנתוסף למעלה וכו'.

ולפעמים: הקדשה כלפי מעטת, עד
 שהמלאכים הם מעוטי כח,
 שאין כח בידם אלא להכניע את הרשעים
 בלבד ולהביא "מנה בלבנם" (ויקרא כו, לו), אבל
 לא לענש אותם בחרבא להעביר אותם.

ולפעמים: גם להכניע אותם בלבד אין
 כח למלאכים האלו וכו',
 מחמת מעוט הקדשה, ואין להם אלא הכח:
 לעורר כח האמות על הרשעים ה"מוציאי
 דבת הארץ" וכו'.

כמו עכשו בגלות, שאין לנו כח לענש
 בעצמנו את הרשעים, אלא בדיניהם,

בבחינת (חבקוק א, ד): "רשע מכתיר את
 הצדיק, על כן יצא משפט מעקל" -
 שהצדיק מוציא ה'משפט דקדשה' מבין
 הקלפות, ויוצא המשפט מעקולו.

ולפעמים: אין להם כח אלא להשתיק
 אותם בלבד, שלא לדבר סרה
 בפנינו, כדי שלא יפגשו דבריהם באזני המון-
 עם.

ולפעמים: גם זה הכח אין להם וכו'.

וזהו (מן פסוק יד ולהלן): "וישלח
 משה מלאכים אל מלך אדום".

"מלאכים" הנ"ל, "מלך אדום" הנ"ל.

"כח" אמר אחיה ישראל - הינו
 ה'מלאכים' האלו, נתהוו מ'מאמדות
 טהורות' של ישראל הנ"ל, בבחינת "יתן
 אמר המבשרות צבא רב".

"אתה ידעת את התלאה אשר מצאתנו,
 וירדו אבותינו מצרים". "אתה
 ידעת" דיקא - פי כל הענשים על-ידו,
 ובפרט "גלות מצרים, שהיה על פגם-
 הברית" (שער הכונות, פסח א), ועל פגם-
 הברית, 'חרב' בא וכו'.

"וירעו לנו המצרים ונצעק אל ה'
 אלקינו וישלח מלאך" - "זה

משה" (ויקרא רבה א, א; במדבר רבה טז, א; ועוד).

"ויוציאנו" - פי פגם הברית הוא פגם-
 הדעת וכו', וה'קול' מעורר
 ה'דעת', בבחינת: "הקול מעורר הפונה"
 (ירושלמי, ברכות תחלת פ"ד; רא"ש, ברכות פ"ג, מ;
 תלמידירבנו יונה, ברכות טז; שלחן ערוך, ארבעה חיים סא,
 א; של"ה הקדוש, שער האותיות, קדשה).

ובשביל־זה: "ונצעק" וכו' וישמע את קולנו", והקול מעורר הדעת. "וישלח מלאך" - "זה משה", בחינת דעת'. ועל־ידי התגלות־הדעת' פתקונו, אז: "ויציאנו" וכו'.

ובשביל־זה: אומרים ה'הגדה' ב'קול־רם' - פי ה'גאלה' היתה על־ידי 'קול', בבחינת (דברים כו, ז): "וישמע את קולנו". ובשביל־זה: נקראת בשם 'הגדה' - להורות על 'תקוני־הברית', בבחינת (דברים ד, יג): "ויגד לכם את בריתו".

"אעברה נא בארצך" - שרצו לילך לארץ־ישראל דרך פחות של אדום, לקבל ממנו פח לענש את הרשעים בחרבא וקטלא, כדי שיוכלו לילך "בדרך המלך", "מלכו של עולם" (תרגום יונתן), ולא בשביל 'תענוגי העולם־הזה'.

וזה: "לא נלך בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר" - זה בחינת 'תענוגי העולם־הזה'. כל זה אין רצוננו, אלא: "דרך המלך נלך" - כדי שלא ימנעו אותנו הרשעים מלילך "בדרך מלכו של עולם".

"ויאמר אליו אדום לא תעבר בי, פן בחרב יצא לקראתך" - כל זאת מחמת 'מעוט פח הקדשה' כנ"ל.

וזהו: "ואנחנו בקדש עיר קצה גבולך" - הינו: מחמת שהקדשה במדרגה פחותה, שהיא נוגעת בגבול הטמאה.

ובשביל־זה: "ויאמר לא תעבר בי" וכו', פי "מי שהוא במדרגה תחתונה, אין להתגרות ברשעים" (ברכות ז, ועיד).

"ויאמרו אליו במסלה נעלה" - בחינת 'מסלות בלבבם' (תהלים פד, ו), להביא "מרוך בלבבם" (ויקרא כו, לו).

"ואם מימיה נשתה". "מימיה" - זה 'משפט', בבחינת (עמוס ה, כד): "ויגל בפנים משפט". פי לפעמים צריך לכך הרשעים במשפטיהם.

"ונתתי מכרם", תרגומו: "דמיהון" - הינו: השחד שמקבלין, כדי להוציא 'משפט' מן ה'עקול' ברצונם.

"רק אין דבר ברגלי אעברה" - אני רוצה לילך ולעבר בכחה, כדי להשתיק את הרשעים, כדי שלא יפנסו 'דבריהם' 'ברגלי', הינו: 'המונעים' המכניס בשם 'רגליו', כמו (שמות יא, ח): "וכל העם אשר ברגלך".

"ויאמר לא תעבר" - וכל־זה הוא מחמת 'מעוט הקדשה' כנ"ל - פי צריך לשפך תפלתו קדם התורה, ולקשר עצמו עם הנפשות השומעים, ועל־ידי־זה נתוסף קדשה יתרה וכו'. ונתרבה הארת התורה, ונתרבו פחות המלאכים. ולפי פחות המלאכים, יכול לענש הרשעים.

וזה פרוש (פרקא תליתאה דספרא דצניעותא, והוא בזהר תרומה קעז): "תשעה תקונין יקירין אתמסרו לדקנא" - הינו: לזמן היושב בישיבה לדרש, נמסר לו תשעה בחינות הנ"ל:

- [א] "קח את המטה". [ב] "והקהל את העדה", להכניע רעתם. [ג] "ודברתם אל הפלע", בתחנונים. [ד] "לעיניהם", שיקשר עמהם. [ה] להמשיך דבורי־אש. [ו] להמשיך תורה. [ז] בריאת

המלאכים. [ח] לקבל פח מאדום להכניע
השונאים. [ט] לבוא לארץ ישראל.

ואלו תקונין דאתמסר לזקן הדורש: "כל
מה דאתטמר ולא אתגליא" - רמז
על נשמת בחינת מרים' שנסתלק.

"אשתבח" - פרוש: 'אשתבח עכשו' על-
ידי זקן הזה כל מה שהיה
משתבח, על-ידי נשמה שנסתלק.

ועכשו מסדר והולך תשעה תקונין.

(א) "תקונא קדמאה: נימין על
נימין, מקמי פתחי דאדנין, עד רישא
דפמא".

"נימין" - בחינת שערות, בחינת (תהלים
פז, ב): "שערי ציון", בחינת:
"מטה עזך ישלח מציון", פנ"ל.

"מקמי פתחי דאדנין" - הינו: קדם
ששמעו אם יכולין לקבל.

"עד רישא דפמא" - פתחו פיהם ואמרו
נעשה. וזהו (כתבות קיב): "דקדמי
פמיכו לאדניכו".

(ב) "תקונא תנינא: מרישא האי לרישא
אחרא" - הינו: להכניע רעתם פנ"ל,
ובזה מוציא אותם מתחת רשות דסטרא-
אחרא, ומכניס אותם תחת רשות הקדשה.
וזהו: "מרישא האי לרישא אחרא".

(ג) "תקונא תליתאה: אשתבח מתחות
תרין נקבין, ארחא מליא דלא
אתחזיא" - הינו: בחינת 'חטם', בחינת:
"ודברתם אל הפלע" פנ"ל, בחינת (ישעיה
מח, ט): "ותהלתי אחטם לך".

"ארחא מליא" - "כי אין מחסור ליראיו"
(תהלים לד, י), וזה: "מליא".

ו'יראה' היא בחינת תפלה, בחינת (משלי
לא, ל): "יראת ה' היא תהלה",
בחינת 'חטם', בחינת (ישעיה יא, ג): "והריחו
ביראת ה'".

"דלא אתחזיא" - כי צריך להקטין את-
עצמו, ולא יתלה בזכותו פנ"ל,
בבחינת (משלי כה, ו): "אל תתהדר לפני מלך".

(ד) "תקונא רביעאה: עלעין אתחפין
מהאי גיסא ומהאי גיסא" - הינו:
בחינת 'התקשרות עם נשמותיהם', והם
מחפין אותו מכל צד.

(ה) "תקונא חמישאה: אתחזין תרין
תפוחין סומקין פורדא".

"תפוחין" - זה בחינת "מפתחי הלב"
(ברכות סא.) שנפתחים, שנכמר
רחמי לבעל העליון ונשפע דבורים חמים,
דבורי אש, בחינת "סומקא פורדא", פנ"ל.

(ו) "תקונא שיתאה: בחד חוטא תליין
אכמין תקיפין עד חדווי" - זה בחינת
'המשכת התורה' פנ"ל, שהם בחינת (שיר-
השירים ה, יא): "תלתלים שחרות בעורב",
שהם "תלי תלים של הלכות" (ערובין כא:),
הנמשכים "עד חדווי, עד מעוי", בבחינת
(תהלים מ, ט): "ותורתך בתוך מעי".

"ותלין בחד חוטא" - בבחינת (שם ג, ג):
"וסביבו נשערה מאד",
"שהקדוש-ברוך-הוא מדקדק עם צדיקים
בחוט" (במות קכא); וכשפוגמים בחוט-
השערה, אזי אין פח בידם להמשיך אלו
'הלכות' הנ"ל.

יז.

(חיי-מוהר"ן פג)

מה שספר תחלת קוץ תקס"ד. ענה ואמר:
אספר לכם מה שראיתי, ותספרו
לבניכם:

אחד היה שוכב על הארץ, וסביבו היו
יושבים עגול. וסביב העגול עוד
עגול, וסביב העגול עוד עגול, וכן עוד כמה
עגולים. וסביבם היו יושבים עוד כמה
אנשים בלי סדר.

ואתו שהיה יושב באמצע (כלומר: שהיה
יושב מטה על צדו), היה עושה
בשפתיו, וכלם סביבו היו עושים
בשפתותיהם אחריו.

ואחר-כך ראיתי: והנה איננו (אותו האמצעי!)
- וכלם היושבים סביבו
הפסיקו לעשות בשפתותיהם! - ושאלתי:
"מה זה?"! - השיבו לי: "שנתקרו ונגוע
ופסק מלדבר!" - והפסיקו מלדבר!

ואחר-כך התחילו כלם לרוץ! - ורצתי
אחריהם! - וראיתי מרחוק שני
"פאלאצן" [ארמונות], הינו: 'בנינים נאים יפים
מאד'. ושם היו יושבים שני שררות'.

והם רצו לשם לה' שררות, והתחילו לטען
עמהם: "למה התעיתם אותנו?"! -
ורצו להורגם! - וברחו ה' שררות' לחוץ! -
וראיתם, והוטב בעיני מאד מהות שלחם! -
ורצתי אחריהם. וראיתי מרחוק, 'אהל יפה'.

וצעקו משם לה' שררות: "חזרו
לאחוריכם, ובקשתם כל הזכיות
שיש לכם ונטלתם בידיכם. ותלכו להנר
התלוי שם, ושם תפעלו כל מה שתמצאו!"

וחזרו לאחריהם, וקבלו הזכיות שלחם.
והיו שם חבילות זכיות! - ורצו

(ז) "תקוּנָא שביעָאָה: שפּוֹן סוּמָקָא
פוּרְדָּא אַתְפּוֹנִין" - הינו 'בריאת
מלאכים' בנ"ל, בבחינת (תהלים לג, ו): "וברוח
פיו כל צבאם".

"סמקא פּוּרְדָּא" - בבחינת (שם קד, ד):
"משרתיו אש להט".

(ח) "תקוּנָא תמינאי: זעירין נחתין
בגרוּנָא ומחפין קדלא" - הינו: לקבל
פח מאדום, להכניע אויבים הפונים ערף.

"זעירין" - זה בחינת 'פח אדום', בחינת
(ירמיה מט, טז; עובדיה א, ב): "קטן
נתתיך בגוים".

"נחתין בגרוּנָא" - בחינת 'חרב הנ"ל',
בחינת (תהלים קמט, ו): "רוּמְמוֹת אֵל
בגרוּנָם וְחָרֵב פּיפּוֹת".

(ט) "תקוּנָא תשיעָאָה: רברבין וזעירין
נחתין בשקולא" - הינו: בחינת 'ארץ-
ישראל שנהלקה לשבטים', שהם בחינת
(תהלים קד, כח): "חיות קטנות עם גדלות".

"באלין אשתכח גבר תקיף" - הינו:
כשבא לבחינת 'ארץ-ישראל',
אזי נקרא: "גבר תקיף".

כי קדם שבא לבחינת 'ארץ-ישראל' -
אזי: "אל יתהלל הגר במפתח" (מלכים-א
כ, יא). אבל אחר-כך בשנוצח - אז נקרא:
"איש מלחמה" (שמות טו, ג).

גם קדם שאמר התורה הזאת, ספר איזה
זמן מקדם, מעשה נוראה שראה
במקום שראה, בהקיץ או בחלום, ואמר:
שהתורה ט' תקונין הנ"ל, היא פרוש על
המראה הנוראה הזאת שספר.

לְהַנִּיר! וְרָצַתִּי אַחֲרֵיהֶם, וְרֵאִיתִי גַר דְּלוּק תָּלוּי בְּאֹוִיר! וּבָאוּ הַשְּׂרָרוֹת, וְהַשְּׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת אֶל הַנֵּר, וְנִפְלוּ מֵהֵנָּה נִיצוּצוֹת לְתוֹךְ פִּיהֶם. וְהַחֲזִיר עֲצָמוֹ הַנֵּר, וְנִעְשָׂה מִה'נֵר' נֶהָר, וְשָׁתוּ כֻלָּם מִהֶנָּהר.

וְנִעְשׂוּ 'בְּרִיּוֹת' בְּקֶרֶבָם. וּכְשֶׁפָּתְחוּ לְדַבֵּר, יֵצְאוּ מֵהֶם ה'בְּרִיּוֹת'. וְרֵאִיתִים רָצִים וְשָׁבִים. וְאִינָם 'מִין אָדָם', וְלֹא 'מִין חַיָּה', רַק 'בְּרִיּוֹת'.

וְאַחֲרֵיכֶן הִתְיַעֲצוּ לַחֲזֹר לְמִקְוָמָם. וְאָמְרוּ: "אֵיךְ נוּכַל לַחֲזֹר לְמִקְוָמֵנוּ"?! - עָנָה אֶחָד: "נִשְׁלַח לְהֶאָחָד הָעוֹמֵד שָׁם וְאֹחֲזֵי הָרֶב מִשְׁמַיִם לְאַרְצֵךְ"! - וְאָמְרוּ: "אֵת מִי נִשְׁלַח"?! - וְהִתְיַעֲצוּ: "לְשַׁלַּח לְהַבְּרִיּוֹת"! - וְהִלְכוּ ה'בְּרִיּוֹת' לְשָׁם, וְרָצַתִּי אַחֲרֵיהֶם!

וְרֵאִיתִי אוֹתוֹ: 'מְאִים', עוֹמֵד מִשְׁמַיִם לְאַרְצֵךְ, וְחָרְבוּ בְּיָדוֹ מִשְׁמַיִם לְאַרְצֵךְ, וְלָהּ כַּמָּה פִּיּוֹת! - הִינֵנוּ: פֶּה אֶחָד, הִינֵנוּ חֵד (שְׁקוֹרִין: "שֶׁאֲרָף") לְמִיתָה. וּפֶה אֶחָד עַל עֲנִיּוֹת. וּפֶה אֶחָד עַל חֲלָשׁוֹת. וְכֵן כַּמָּה פִּיּוֹת עַל שָׂאֵר עוֹנְשִׁים.

וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ: "שִׂיחָה זְמַן רַב הִיוּ לָנוּ יְסוּרִים מִמֶּךָ, עֲתָה הִיָּה לָנוּ לְעֶזֶר וְהִבֵּא אוֹתָנוּ אֶל מְקוֹמֵנוּ"! - וְאָמַר: "אִינִי יוֹכֵל לְעֶזֶר אֶתְכֶם!"

וּבִקְשׁוּ: "תֵּן לָנוּ הַפֶּה שֶׁל מִיתָה, וְנִהְרַג אוֹתָם"! - וְלֹא רָצָה. וּבִקְשׁוּ: "פֶּה אַחֵר"! - וְלֹא רָצָה לְתֵן לָהֶם שׁוֹם 'פֶּה' (הִינֵנוּ: 'שֶׁאֲרָף')! - וְחָזְרוּ.

בְּתוֹךְ-כֶּן בָּא פְּקוּדָה: "לְהַרְג אֶת ה'שְׂרָרוֹת"! - וְהִסִּירוּ אֶת רֵאשֵׁם.

בְּתוֹךְ-כֶּן חָזַר הַמַּעֲשֶׂה כְּשֶׁהָיָה: שֶׁהָיָה אֶחָד שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ כַּנֵּל וּסְבִיבוֹ עֲגוּלִים וְכוּ', וְרָצוּ לְהַשְׂרָרוֹת וְכוּ' הַכֹּל כַּנֵּל. רַק עֲתָה רֵאִיתִי: שֶׁהַשְּׂרָרוֹת לֹא הִשְׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת אֶל הַנֵּר, רַק לָקְחוּ הַזְּכִיּוֹת, וְהִלְכוּ לְהַנִּיר, וְשָׁבְרוּ אֶת לִבָּם, וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּגִים לְפָנֵי הַנֵּר.

וְנִפְלוּ נִיצוּצוֹת מֵהֵנָּה לְתוֹךְ פִּיהֶם, וּבִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּגִים עוֹד. וְנִעְשָׂה מִה'נֵר' נֶהָר' וְכוּ', וְנִעְשׂוּ ה'בְּרִיּוֹת' כַּנֵּל. וְאָמְרוּ לִי: "שְׂאֵלוּ יַחֲיוּ"! כִּי הָרֵאשׁוֹנִים נִתְחַיְבוּ הַרְיָגָה, עַל שֶׁהִשְׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת לְהַנִּיר, וְלֹא בִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּגִים כְּמוֹ אֲלוֹ.

וְלֹא יָדַעְתִּי מַה זֶה. וְאָמְרוּ לִי: "לֵךְ אֶל הַחֶדֶר הַזֶּה, וְיֹאמְרוּ לְךָ פְּרוּשׁ עַל זֶה"! - וְהִלְכֹתִי לְשָׁם, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם זֶקֶן אֶחָד, וְשָׂאֲלֹתִיו עַל זֶה. וְתַפֵּס זֶקְנוֹ בְּיָדוֹ, וְאָמַר לִי: "הֲרֵי זֶקְנִי הוּא פְּרוּשׁ עַל הַמַּעֲשֶׂה!"

וְשָׂאֲלֹתִיו: "אִינִי יוֹדֵעַ עֲדִין"! - וְאָמַר לִי: "לֵךְ אֶל הַחֶדֶר הַזֶּה, וְשָׁם תִּמְצָא פְּרוּשׁ!"

וְהִלְכֹתִי לְשָׁם, וְרֵאִיתִי הַחֶדֶר אֲרוֹךְ וְרָחֵב עַד אֵין קֶץ, וְכֹל מְלֵא כְּתָבִים, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁפָּתַחְתִּי, רֵאִיתִי פְּרוּשׁ עַל הַמַּעֲשֶׂה.

כֹּל-זֶה שָׁמַעְתִּי מִפִּי-הַקְּדוֹשׁ פֶּה אֶל פֶּה. וְאָמַר: שְׁכַל הַתּוֹרוֹת שֶׁהוּא אוֹמֵר יֵשׁ בָּהֶם רְמָזִים מִהַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה. וְהַתּוֹרָה הַמִּתְחַלֶּת "תִּשְׁעָה תְּקוּנֵינִי" (ח"א כ), הוּא כֹּל פְּרוּשׁ עַל זֶה הַמַּעֲשֶׂה. וְהַמְשַׁכֵּל יִבִּין שָׁם כַּמָּה רְמָזִים נִפְלְאִים (עַל תּוֹרָה ח"א כ הַנֵּל) מִזֵּאת הַמַּעֲשֶׂה.

עֵינַי־שָׁם מה שכתוב שם: **"שנפתח הלב,**
בבחינת (תהלים קח, מא): **"פתח**
צור ויזובו מים" - בחינות נהרות הנ"ל.

והבן־שם כל התורה היטב, ותזכה להבין
 איזה רמזים בעלמא, בזאת
 המראה הנוראה הנ"ל.

זה שהיה שוכב על הארץ, ואחר־כך ראה
 והנה איננו, והשיבו לו: **"שנתקרה**
ונגוע' וכו' - זה בחינת: **"הנשמה' המבאר**
בהתורה הנ"ל, שהיא מסבלת ב'סורין' **"פת**
במלח תאכל" וכו' (אבות פ"ו מ"ד), **עין־שם.**
ואפשר מרמז על מה שנאמר שם במשנה,
אחר: **"פת במלח תאכל"** וכו' - **"ועל הארץ**
תישן".

ואפשר לזה מרמז מה שכתוב לעיל:
"שהיה שוכב על הארץ, וסביבות
הנ"ל פמה עגולים וכמה בלי סדר" - כי כלם
 מקבלים מהנשמה הנ"ל, כי כל 'באורי'
 התורה נמשך על־ידיה.

ואפשר זהו שמרמז: **"שהיו עושים**
בשפתותיהם" - הינו: שהיו
 מגלים 'באורי־התורה' הנ"ל, ועל־כך
 כשנתקרה ונגוע האמצעי הנ"ל שהוא מרמז
 להנשמה הנ"ל, הפסיקו כלם לעשות
 בשפתותיהם ולדבר - כי כשהנשמה הזאת
 נצטננת, שהוא בחינת 'הסתלקות' שלה, אזי
 אין פח להמשיך 'באורי־התורה', כמבאר
 במאמר הנ"ל, עין־שם היטב.

ודוק מאד בעיון גדול במעשה הנ"ל,
 ובהתורה הנ"ל, ותזכה להבין עוד
 כמה רמזים נוראים.

וזוה **"שרצו לה' שררות'** והתחילו לטען
עמהם" - הינו: ענין מריבה וקטטה -

זה בחינת 'מחלקת' שנעשה על הצדיקים
 על־ידי 'הסתלקות באורי־התורה'.

ואפשר: **"שה' שררות' מרמזים על** (במדבר
 כ, יב"ג): **"משה ואהרן'**
שנסתלקו בשביל מי מריבה", על שטעו
 הטעות המבאר שם בהתורה הנ"ל, שלא
 בקשו בתחנונים, והבן היטב.

וענין ה'נר': שנפלו ניצוצות לתוך פיהם,
 וחזר ה'נר' ונעשה 'נהר' וכו' כנ"ל -
 זה בחינת דבורים חמים שממשיכים מלב-
 העליון, על־ידי שנכמרו רחמי השם יתברך
 עליו, ונפתח 'לבי־העליון', ונשפע מלב-
 העליון דבורים, ועל־ידי־זה ממשיך 'באורי'
 התורה גם־כן משם, בבחינת: **"פתח צור**
ויזובו מים" וכו', כמו שכתוב שם.

וזוה בחינת: מה שחזר ה'נר' ונעשה 'נהר' -
 כי **"הנר מרמז על הלב, שהוא נר**
דלוק" (דניאל ז, ט), כידוע (תקוני־זהר ע:).

ובתחלה נפלו ניצוצות משם לתוך פיהם
 - זה בחינת דבורים חמים
 שנמשך מהלב, שנקרא בהמעשה הנ"ל "נר"
 כנ"ל.

ואחר־כך זה ה'נר' בעצמו נחזר ונעשה
 'נהר' - זה בחינת 'באורי'
 התורה שנמשך גם־כן מהלב הנ"ל, שהוא
 בחינת 'נר' כנ"ל, בבחינת: **"פתח צור ויזובו**
מים" כנ"ל.

ומה שהשליכו הזביות - הינו: שהזכירו
 הזביות והמעשים טובים שלהם,
 והשתמשו ב'מטה־עז' בשביל 'המשכת'
 התורה. וזהו הטעות שטעו, כמבאר שם
 עין־שם.

והבריות שנעשו בקרבם, ואחר־כך
כשפתחו פיהם יצאו - זה

בְּחִינַת 'פְּחוּת הַרוּחָנִיּוֹת', שֶׁהֵן ה'מְלָאכִים' שֶׁנִּבְרָאִים מ'אוֹתֵי־הַתּוֹרָה' שֶׁמְחַדְּשִׁין, וְהֵם מְקַבְּלִים כַּח מְאֹדוּם - שֶׁהוּא בְּחִינַת: זֶה שְׂאוּחָז הַחֶרֶב בְּיָדוֹ הַמְּבַאֵר בְּהַמְעֶשֶׂה - כִּי הוּא מְמַנֶּה עַל הַחֶרֶב, וְהוּא מְמַנֶּה עַל כָּל הָעוֹנְשִׁים לְעֹנֵשׁ אֶת הָרָשָׁעִים.

וְזֶה בְּחִינַת כַּמָּה מִיָּנִי פִּיּוֹת וְהוֹדוּדִין שִׁישׁ לְחַרְבוֹ - כִּי לְפַעְמִים צָרִיכִין לְעֹנֵשׁ הָרָשָׁעִים בְּחַרְבָּא וּבְקַטְלָא, וּלְפַעְמִים בְּעוֹנְשִׁים אַחֲרִים, כַּמְּבַאֵר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד.

וּמַחְמַת הַפָּנִים וְהַטְּעוֹת הַנִּלְכָּד, לֹא רָצָה לְתַן לָהֶם שׁוּם 'פָּה' ו'יָחַד' ('שֶׁאֲרָפָה') מִהַחֶרֶב - כִּי לֹא רָצָה לְתַן לָהֶם שׁוּם כַּח, בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כ, יח): "וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר בִּי" וְכוּ', עֵינֵי־שָׁם הֵיטֵב - כִּי צָרִיכִין לְשַׁבֵּר הַלֵּב דוֹקָא, וּלְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים.

וַאֲהֵ־עַל־פִּי שְׁלוֹקָחִין בְּיָדָם הַזִּכְרִיּוֹת, הֵינּוּ: ה'מְטַהֲעֵז' - הוּא בְּשִׁבִיל עֲנִין אַחֵר, לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבַּעֲדָה. אָבֵל 'הַמְּשַׁכֵּת־הַתּוֹרָה', צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים.

וְזֶה "שֶׁבִקְשׁוּ פֶּה" (הֵינּוּ: "שֶׁאֲרָפָה") שֶׁל מִיתָה, וְלֹא רָצָה לְתַן, וּבִקְשׁוּ 'פָּה אַחֵר', וְלֹא רָצָה גַם־כֵּן - כִּי רָצוּ לְעֹנֵשׁ אוֹתָם בְּחַרְבָּא וּקַטְלָא, וְלֹא רָצָה לְתַן לָהֶם זֶה הַכַּח.

"וּבִקְשׁוּ עַל־כָּל־פָּנִים עֹנֵשׁ אַחֵר לְעֹנֵשׁ אֶת הָרָשָׁעִים, וְלֹא רָצָה לְתַן לָהֶם כָּל־ל" - הַכָּל מַחְמַת ה'טְּעוֹת' הַנִּלְכָּד.

וְזֶה שֶׁבִקְשׁוּ: "שִׁיתֵן לָהֶם כַּח, כִּי שִׁיּוּכְלוּ לְחַזֵּר" - זֶה מְרַמֵּז: שִׁיבּוּאוּ לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל - כִּי הֵם צָרִיכִין לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אִיזָה כַּח לְעֹנֵשׁ הָרָשָׁעִים כִּי לְבוֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל. וְהֵבֵן הֵיטֵב.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ לָזֶה שֶׁהַחֶרֶב בְּיָדוֹ: "שִׁזָּה זְמַן רַב הָיָה לָהֶם יְסוּרִים מִמֶּנּוּ" - זֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאָמְרוּ לְאֹדוּם (בַּמִּדְבָּר כ, יד): "אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצַאֲתָנוּ". "אַתָּה" דִּיקָא - כִּי כָּל הָעוֹנְשִׁים עַל־יָדוֹ, עֵינֵי־שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד.

וְזֶה שֶׁאָמַר הַזְּקֵן: "שִׁזְקֵנוּ" הוּא פְּרוּשׁ עַל הַמְעֶשֶׂה" - כִּי כָּל הַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד, מְרַמֵּז בְּבְחִינַת 'זְקֵן', בְּ"תְשֻׁעָה תְּקוּנִין יִקְרִיין דְּאֶתְמַסְרוּ לְדִקְנָא" עֵינֵי־שָׁם.

וְעַל־כֵּן אַחֲרֵיכֵן פִּשְׁחָזֵר וְנַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה הַנִּלְכָּד: שֶׁהִיָּה אֶחָד שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ וְכוּ' כַּנִּלְכָּד, אִזְ נִשְׁמְרוּ ה'שְׁרִרוֹת', וְלֹא הַשְׁלִיכוּ הַזִּכְרִיּוֹת אֶל הַנֵּר, רַק לְקַחוּ הַזִּכְרִיּוֹת, וְהִלְכוּ לְהַנֵּר, וְשִׁבְרוּ אֶת לֵבָם, וְהַתְּחִילוּ לְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים. וְאָמְרוּ: "שֶׁאֵלוּ יִחִיו!" - כִּי הָרֵאשׁוֹנִים נִתְחַיְבוּ הַרִיגָה עַל שֶׁהַשְׁלִיכוּ הַזִּכְרִיּוֹת לְהַנֵּר, וְלֹא בִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּנִים כְּמוֹ אֵלוֹ.

הֵינּוּ כַּנִּלְכָּד: שֶׁעַקֵּר הַטְּעוֹת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה: שֶׁלֹּא הִמְשִׁיךְ מִיָּמֵי הַתּוֹרָה עַל־יָדֵי רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, רַק עַל־יָדֵי 'מְטַהֲעֵז' - שִׁזָּה בְּחִינַת "הַפָּאֵת הַצּוֹר" וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם. וְעַל־כֵּן עָתָה נִשְׁמְרִים לְדַבֵּר וּלְבַקֵּשׁ רַק בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וְעַל־יָדֵי־זֶה יִחִיו.

יְהִי רָצוֹן שִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, וַיְבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, וְאִז יִתֵּן הַכָּל בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

וְדוּק הֵיטֵב מְאֹד מְאֹד בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד וּבְהַמְעֶשֶׂה, וְתִבִּין עוֹד רְמִזִּים נִפְלְאִים, וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת־הַשֵּׁם לְפִי הַשְּׁגָתְךָ, מַה מְאֹד עִמְקוֹ מַחְשְׁבוֹתָיו.

אם אַמְנָם אַחַר כְּלִיָּה, אַף אִם מוֹצְאִים אֵיזָה רְמָזִים בְּעֶלְמָא, עֲדִין "הַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים עַד עֵת קֶץ" (על-פי דְּנִיָּאל יב, ט) - עַם-כְּלִיָּה, מָה שְׁאַפְשֵׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג אֵיזָה רְמָז בְּעֶלְמָא בְּמִרְאָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה כְּזוֹ, מָה טוֹב לְהַנְשָׁמָה.

כִּי הוּא זְכוּת גָּדוֹל לְהַנְשָׁמָה, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִהְיֶה מִחֲשָׁבוֹתָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מְאֹד זְצוּק"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֱלֹיָו וְכוּ'. [מְאָרִיךְ שֵׁם בְּשִׁבְחֵי וְגִדְלַת רַבְּנוּ ז"ל].

[עֵינַן בְּפִרְפּוּרָאוֹת-לְחֻכְמָה' לְהִרְבּ מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל בְּתוֹרָה כ' הַנ"ל - יְתֵר בְּאוֹר עַל הַמִּרְאָה הַנ"ל].

[עֵינַן בְּאֵרִיכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת' הַלְכוֹת גְּזוּלָה ה', דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַנ"ל, עַל-פִּי דְרָךְ מוֹסֵר וְעֲצוֹת לְעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם הַשִּׁיף לְכָל אָדָם בְּכָל זְמַן" (לְשׁוֹן מוֹהֲרַנ"ת שֵׁם בְּאוֹת כב). וְעֵינַן עוֹד בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת: קְדוּשָׁה דְסִדְרָא ה, לו; דְּבָרִים הַנוֹגְעִים בְּסִעוּדָה ד; תְּשַׁעֲהָ בְּאֵב וְתַעֲנִיּוֹת ד, כב; לֹא-יִלְבַּשׁ ב].

"עֵינַן לֹא הָאֲמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִישֵׁנִי וְגו'. הֵמָּה 'מִי מְרִיבָה' אֲשֶׁר רְבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת ה'" (בְּמִדְבָר כ, יב"ג)

יח.

(ח"א ה, ד)

כְּשִׂאתָה שׁוֹמַע מְרִיבוֹת שְׂבִין הַצְדִיקִים - תִּדְע: שְׂזָה מִשְׁמִיעִין אוֹתָךְ 'תּוֹכְחָה', עַל שְׂפָגְמַת בְּטַפֵּי מַחָה, שְׁעַל־זָה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב, יט): "כָּל בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן, וְלֹא יִשְׁיִגוּ אֲרָחוֹת חַיִּים", שִׂאתָה דְבוּק בְּסִטְרָא-דְּמוֹתָא, בְּחִינַת חֲמִץ'.

וּבּוֹדֵאֵי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מַחָה, לֹא הָיָה נִשְׁמַע לָךְ מְרִיבוֹת שְׂבִין הַצְדִיקִים.

וְאֵין הַמְרִיבָה אֶלָּא בְּשִׁבְיָךְ - כְּדִי שְׂתָשׁוּב: מ'מּוֹת' ל'חַיִּים, מ'חֲמִץ'

לְמִצָּה, מ'חִי"ת' ל'ה"א, וְתָשׁוּב מ'יִרְאָה-רְעָה, מ'קוֹל-פָּגוּם, מ'חֲכָמָה-פָּגוּמָה לְיִרְאָה-טוֹבָה, לְקוֹל-טוֹב, לְחֲכָמָה-טוֹבָה.

וּכְשֵׁתְשָׁמַר אֵת מַחָה מִבְּחִינַת חֲמִץ', שְׁלֹא יִהְיֶה אָטוּם - אַזִּי יִפְגַּע קוֹלָךְ בְּגִלְגֻלְתָּךְ, וְיִתְעַבֵּד רַעַם, וְיִתְפַּשֵּׁט עַקְמִימִיּוֹת שְׁבִלְבָךְ, וְאַז תִּזְכֶּה לְשִׁמְחָה.

וְזָה פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים פּא, ח): "אֲעֲנֶךָ בְּסִתֵּר רַעַם, אֲבַחֲנֶךָ עַל מִי מְרִיבָה סִלָּה". "מִי מְרִיבָה" - זָה בְּחִינַת מִצָּה, בְּחִינַת מ'חִי"ן - עַל-יְדֵי-זָה נַעֲשֶׂה רַעְמִים'.

יט.

(ח"א מח)

'צִירֵי' - זָה בְּחִינַת: "וַיִּצֵּר" (בְּרֵאשִׁית ב, ז), "יִצִּירָה לְטֹב יִצִּירָה לְבִישׁ, יִצִּירָה לְשָׂכָר יִצִּירָה לְעֻנְשׁ" (זֹהַר בְּרֵאשִׁית כז. בְּרֵכוֹת סא), בְּחִינַת 'דִּין וְרַחֲמִים'. בְּחִינַת 'בִּינָה' שְׁשֵׁם נוֹצֵר הוֹלֵךְ וְכוּ'.

וְהִיא בְּחִינַת 'סִפָּה', כְּמוֹ שְׂכָתוּב (תְּהֵלִים קלט, יג): "תְּסַפְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי".

וְהִיא בְּחִינַת 'פַּח הַתְּפִלָּה', מָה שְׂמַתְפַּלְלִין בְּכַח וְכוּ'. וְה'חֶסֶד' הוּא בְּחִינַת 'סִפָּה', בְּחִינַת "חֲבוּק יַד יָמִין" (זֹהַר פְּנִיחָס רִיד:); וְכוּ'.

אֲבָל ה'דְּבוּרִים שְׂאִינָם קְדוּשִׁים' - גּוֹרָם שְׂנַתְעוֹרֵר 'סִפַּת נוֹצְרִים', 'סִפַּת עִפּוּ"ם', שֶׁהוּא 'חֲבוּק דְּסִטְרָא-אֲחָרָא' וְכוּ'.

וְעַקֵּר 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל' - עַל-יְדֵי "פַּח מְעֻשָׂיו" וְכוּ' (תְּהֵלִים קיא, ו; רַש"י בְּרֵאשִׁית א, א). אֲבָל כְּש'פַּח הַזָּה, הֵינּוּ בְּחִינַת 'סִפָּה', נִפְגָּם - אַזִּי גּוֹבְרִים 'אֲמוֹת הָעוֹלָם', 'יָמִין שְׂקֵר' (תְּהֵלִים קמד, ח"יא), וְנַעֲשֶׂה מ'רַבִּי" 'רִיב' וְכוּ' וְכוּ'.

וְזָה פְרוּשׁ (דְּבָרִים ל"ב, נ"א): "בְּמִי מְרִיבֶת" -
זֶה בְּחִינַת מִי הַחֲסָדִים, בְּחִינַת סִפְה',
שְׁמֵצֶלֶת מְרִיב לְשׁוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תַּחֲלִים
ל"א, כ"א): "תִּצְפְּנֶם בְּסִפְה מְרִיב לְשׁוֹנוֹת".

"קֹדֶשׁ" (דְּבָרִים ש"ם) - תַּרְגוּמוֹ: "רְקֵם",
לְשׁוֹן רְקֵם וְצִיר, בְּחִינַת 'צִירִי',
שְׁמֵמָנוּ 'צִירֵת הַקֹּלֶד'.

"מְדַבֵּר צִי" (דְּבָרִים ש"ם) - לְשׁוֹן "צִינֵי הַר
הַבְּרָזֶל" (סִפְה ל"ב), לְשׁוֹן "תְּמָרִים"
(ש"ם), לְשׁוֹן 'תְּמוֹרָה' וְ'חִלּוּף'.

פְרוּשׁ: "כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוּה לָהֶם
שִׁידְבְּרוּ אֶל הַסֵּלַע, כְּדִי שִׁילְמְדוּ
יִשְׂרָאֵל קַל-זוּחָמָר עַל שְׂכָר וְעִנְשׁ", כְּפִרוּשׁ
רַש"י (דְּבָרִים ש"ם, דְּבוֹרֵי-הַמִּתְחִיל: "עַל אֲשֶׁר לֹא קִדְשְׁתֶּם
אוֹתִי").

וְהֵם פָּגְמוּ בַה' דְּבוֹר, וְגָרְמוּ חֲסִין וְשָׁלוֹם
הַתְּגַבְרוֹת שֶׁל הָרִיב לְשׁוֹנוֹת, וְגָרְמוּ
'הַתְּגַבְרוֹת יְמִין שְׁקָר', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תַּחֲלִים
קמ"ד, ח"י"א): "אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבָר שׁוֹא וַיְמִינֶם
יְמִין שְׁקָר" וְכו'.

וְזָה פְרוּשׁ: "צִי" - לְשׁוֹן 'תְּמוֹרָה',
'תְּמוֹרַת קֹדֶשׁ', 'תְּמוֹרַת צִירִי', 'תְּמוֹרַת
סִפְה-דְּקֹדֶשׁה' - נַעֲשֶׂה סִפְה בְּקַלְפָּה חֲסִין
וְשָׁלוֹם.

וּבְשִׁבִיל-זֶה עִנְשָׁם (דְּבָרִים ש"ם, נ"ב): "כִּי
מִנְגִּד תִּרְאֶה וְשָׁמָּה לֹא
תָבוֹא" - כִּי 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל' הוּא מִ"בַּח
מַעֲשָׂיו" (עֵין בְּפָנִים).

נ.

(ח"א ס"א, א-ד"ה)

עַל-יְדֵי 'אֲמוּנַת חֲכָמִים' - יִזְכֶּה לְהוֹצִיא
וּלְקַבֵּל מִכָּל מַה שְׁלוֹמֵד בַּתּוֹרָה

"מִשְׁפָּטֵי אֲמַת" (תַּחֲלִים י"ט, י'), 'הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל'
לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

אַבֵּל כְּשִׁפּוּגִים בְּ'אֲמוּנַת-חֲכָמִים' - אֲזִי
נִדוּן בְּ'מוֹתְרוֹת', וְעוֹלָיִם 'עֲשָׂנִים
סְרוּחִים' אֶל הַמַּח, וּמַעֲרָבִים וּמִבְּלָבָלִין
דַּעְתּוֹ, וְאִינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי אֲמַת
וְהַנְּהַגוֹת אֲמַתִּיּוֹת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ עֵצָה שְׁלֵמָה לְעוֹלָם,
וְהוּא תָמִיד מְסַפֵּק וְעֹצֵתוֹ
חֲלוּקָה.

אֵךְ מִי שֶׁכָּבֵד נִשְׁקַע בְּאֵלוֹ הַמוֹתְרוֹת - יֵשׁ
'מִים' שְׁמַטְהָר מִזֹּאת הַטְּנֵפֶת, בְּבְחִינַת
(יַחְזָקֵאל לו', כ"ה): "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים
וְטַהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
אֲטַהֵר אֹתְכֶם".

וְאֲזִי בָּא לְעֵצָה שְׁלֵמָה' - כִּי עַל-יְדֵי הַמִּים
הַנִּלְנֵעִים אֲצִלוּ 'עֲצוֹת שְׁלֵמוֹת',
בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי כ', ה'): "מִים עֲמֻקִּים עֵצָה בְּלֵב
אִישׁ".

וְאֵלוֹ הַמִּים' - הֵם בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת',
בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כ', י"ג): "מִי מְרִיבָה" -
בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת' שֶׁנִּקְרָא 'פְּלִגְתָּא', בְּחִינַת
(תַּחֲלִים ס"ה, י'): "פְּלִגְ אֱלֻקִּים מְלֵא מִים".

כִּי עַל-יְדֵי הַמַּחְלֶקֶת שְׂבֵא עָלָיו, הוּא שֶׁב
בַּתְּשׁוּבָה וּמִתְקַן פָּגְם אֲמוּנַת-חֲכָמִים'.

כִּי עִקַּר הַמַּחְלֶקֶת שְׂבֵא עַל הָאָדָם, הוּא
מַחְמַת פָּגְם אֲמוּנַת-חֲכָמִים, וְלִפִּי גִדֵּל
הַפָּגֵם בֵּן בָּא עָלָיו מַחְלֶקֶת. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
הַמַּחְלֶקֶת, יוֹכֵל לְהַתְּבוּנָן אֵיךְ פָּגֵם בְּ'אֲמוּנַת
חֲכָמִים, וְלָשׁוּב עַל-יְדֵי-זֶה לְ'אֲמוּנַת חֲכָמִים'.

כא.

(לקוטי־הלכות, נשיאת־כפים ה, טז)

עקר 'פגם הכאת־הצור', הִיָּה בְּחִינַת 'פגם־
הדבור', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (במדבר כ, כד):
"**כַּאֲשֶׁר מָרִיתֶם פִּי בְּמִי מְרִיבָה**" וכו'.

כי עקר הפגם הִיָּה: על שלא דברו אל
הסלע, כְּמוֹ שְׁצִוָּם הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שם):
"**וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֶּלַע**" - שְׂבֻזָּה הָיָה מְרִיאִים
גְּדֹל 'פח הדבור' שְׁלָהֶם, שֵׁישׁ לוֹ כַּח לְהוֹצִיא
הַמַּיִם בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת.

כי כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מוֹצִיאִים מַיִם בְּגַשְׁמִיּוֹת - בְּךָ
הָיוּ מוֹצִיאִים מִיַּמֵּי דַעַת הַתּוֹרָה
בְּרוּחָנִיּוֹת. וְעַל־יְדִיָּזָה הִיָּה נִתְקַדֵּשׁ שֵׁם־
שְׁמַיִם, כִּי הָיוּ הַכֹּל רוֹאִים גְּדֹל כַּח הַדְּבוּר,
וְהָיוּ הַכֹּל מִשְׁתַּדְּלִים לְהַמְשִׁיךְ הַקִּדְשָׁה עַל
עַצְמָם עַל־יְדֵי הַדְּבוּר.

וְכַל־זֶה גַּרַם הַמְּרִיבָה וְהַמְּחַלְקֶת, בְּחִינַת
"**מִי מְרִיבָה**" - שְׁעַל־יְדִיָּזָה
בְּלִבּוֹ גַּם דַּעַת מוֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (קהלת ז, ז):
"**כִּי הָעֵשֶׂק יְהוֹלֵל חָכֶם**" וכו', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל (שמות־רבה ו, ב).

"וַיֵּצֵא אֱדוֹם לִקְרֹאתוֹ בְּעַם פֶּבַד וּבְיַד חֲזָקָה.
וַיִּמָּאן אֱדוֹם נֹתֵן אֶת יִשְׂרָאֵל עֶבֶר בְּגַבְלוֹ"
(במדבר כ, כ"א)
- עֲנִיֵן 'קְלַפַּת אֱדוֹם' -

כב.

(ספר־המדות, הוראה ה; למוד ח"ב יז)

מי שְׁמַחְמִיר לְאַחֲרִים וּמְקַל לְעַצְמוֹ,
וְאוֹמֵר עַל מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע שְׁשִׁמַּע -
עַל־יְדִיָּזָה אֵינּוּ זוֹכֵה לְרֹאוֹת בְּיַפֵּי הַמֶּלֶךְ,
כִּי ה'קְלַפָּה שֶׁל אֱדוֹם' שֶׁהוּא 'יְרֵאָה רָעָה',
מַחְשִׂיךְ מְאוֹד עֵינָיו מִלְּהַסְתַּכֵּל בְּיַפֵּי פָנָיו
הַמֶּלֶךְ.

"וַיֵּרְאוּ כָּל הָעֵדָה פִּי גּוֹעַ אֶהְרֹן, וַיִּבְכוּ אֶת
אֶהְרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל. וַיִּשְׁמַע
הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְדַּי יוֹשֵׁב הַנֶּגֶב" (במדבר כ, כט; כא, א)
- עֲנִיֵן 'הַסְתַּלְקוֹת אֶהְרֹן הַכֹּהֵן' -

כג.

(לקוטי־הלכות, שלוחין ה, יז)

"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרֵת בְּנֵי יַעֲקֹב
מִזֹּסֶרֶה שָׁם מֵת אֶהְרֹן וְכוּ', וַיִּכְתֹּהן
אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַחְתֵּיו" (דברים י, ו).

אָמְרוּ רַז"ל (תנחומא חקת יח): וּמוֹבָא בְּפִרוּשׁ
רַש"י: "וְהִלָּא בְּהַר הָהָר מֵת? - אֲלָא
שְׁחִזְרוּ לְאַחֲזִירֵיהֶם עַל־יְדֵי מַלְחָמַת הַכְּנַעֲנִי
וְכוּ', וּבְנֵי לִוֵּי הַחֲזִירוּם וְכוּ', וְאֵז חֲזְרוּ
וְהַסְפִּידוּהוּ וַנִּדְמָה לָהֶם כְּאִלּוּ אֵז מֵת וְכוּ'".

הֵינּוּ: שֶׁהַצַּדִּיק אֵינּוּ מֵת כֻּלָּל, רַק מְצַדְדוּ
כְּשֵׁאִין מְחַפְּשִׁין אוֹתוֹ כְּרֹאוֹי וְכוּ',
וְכַנ"ל.

וְזֶהוּ: "שָׁם מֵת אֶהְרֹן" - כִּי אֵז הַרְגִּישׁוּ
מִיָּתְתוֹ כְּאִלּוּ מֵת שָׁם, כִּי אֵז הַבֵּינוּ
קְלַקּוּלָם וּפְגָמָם.

כִּי כְּשֵׁאֶהְרֹן נִסְתַּלַּק, כְּתִיב (במדבר כ, כט):
"**וַיֵּרְאוּ כָּל הָעֵדָה פִּי גּוֹעַ אֶהְרֹן**", וְאָמְרוּ
רַז"ל (תנחומא חקת יז): "שֶׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, אֶפְשָׁר
אָדָם שֶׁעֲצֵר הַמַּגִּפָּה וְעָמַד בְּנֶגֶד מַלְאָךְ־
הַמּוֹת, יָמוּת? - וְהֵרְאוּ אוֹתוֹ לָהֶם מִטַּל
בְּמִטָּה וְכוּ'".

וְאַחֲר־כֵּן כְּתִיב (במדבר כא, א): "וַיִּשְׁמַע
הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְדַּי כִּי מֵת
אֶהְרֹן" וכו', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ראש־השָׁנָה ג.
תענית ט).

הֵינּוּ: כִּי יִשְׂרָאֵל פָּגְמוּ בְּזֶה שֶׁהִרְהוּ אַחַר
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר, וְלֹא רָצוּ לְהֵאֱמִין

שמת אהרן, באלו חסוֹשְׁלוֹם הַסְתִּירוּ אוֹתוֹ בַּפְּנִיָּהם, כְּדִי לִתֵּן גְּדֻלָּה לְאַלְעָזָר בְּנוֹ.

וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהִזְכִּירוּ גְּדֻלַּת וּמַעֲלַת אֶהְרֹן שְׁעָמַד נֶגֶד מְלֶאכֶת הַמּוֹת וְעָצַר הַמַּגִּפָּה, וְאִישׁ כֵּזֶה אִיךָ שִׁיף שְׂיִמוֹת? - אַף-עַל-פִּי כֵּן פָּגְמוּ כַּנֶּגֶד כְּבוֹד מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר שֶׁהִרְהוּ אַחֲרֵיהֶם.

וְאִז הִכְרַח מֹשֶׁה: לְהִרְאוֹת לָהֶן אֶת אֶהְרֹן מְטֹל בַּמָּטָה, לֹאמֵר: שִׁבּוּדֵי הָאֱמֶת כֵּן הוּא, שֶׁאֶהְרֹן לֹא מַת וְהוּא חַי וְקַיִם, וּמְטֹל בַּמָּטָה בְּמִנוּחָתוֹ בְּשָׁלוֹם, אֲשֶׁרִי לוֹ - אָבֵל אַף-עַל-פִּי כֵּן מַצְדִּיכֶם הוּא מַת.

וְאַתֶּם צְרִיכִים לְקַבֵּל קִדְשַׁת אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, עַל-יְדֵי אֲלֵעָזָר בְּנוֹ, שֶׁצִּוָּה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ לְמַסֵּר כָּל כַּחוֹ וּגְדֻלָּתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן לְאַלְעָזָר, וְעַל-יְדֵי 'אַלְעָזָר' אַתֶּם יְכוּלִין בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם קִדְשַׁת אֶהְרֹן הַכֹּהֵן הָרִאשׁוֹן, אִם תַּחֲפֹשׂוּ וְתִבְקְשׁוּ אֶת קִדְשַׁתוֹ. כְּרִאוּי.

וּמַחֲמַת הַפָּנִים שְׁלֵחֶם - גְּרָמוּ "שִׁשְׁמַע הַכֹּנְעָנִי מִלֶּךְ עָרֹד שֶׁהוּא עַמְלֶק"

(תַּרְגוּם-יוֹנָתָן וְרַש"י בַּמִּדְבָּר כ"א, א; בַּמִּדְבָּר-דְּבָרָה י"ט, כ), "שִׁמַּת אֶהְרֹן וְנִסְתַּלְקוּ עֲנָנֵי כְבוֹד" (שָׁם; רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה ג. תַּעֲנִית ט).

כִּי "עַמְלֶק הוּא מַעֲזֵל רְצוּעָה מִרְדוֹת לְיִשְׂרָאֵל" (תַּנְחוּמָא חֲקַת יח), כִּי הוּא 'זְהַמַּת-הַנְּחָשׁ', 'זְהַמַּת הָעֵרְבֵי-רֵב' שֶׁל מִצְרַיִם, בַּחֲנִינַת 'זְהַמַּת הָרַע שֶׁבַּמִּדְבָּה', בַּחֲנִינַת נְבִיאֵי-הַשִּׁקָּר, בַּחֲנִינַת 'מְנַהֲיָגִים שֶׁל שִׁקָּר' שֶׁבְּכָל דוֹר וְדוֹר - שְׂרוּצִים בְּכָל-פַּעַם לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֱמֶתת קִדְשַׁת הַצְּדִיק-הָאֱמֶת, וּבַפְּרָט אַחֵר הַסְתַּלְקוֹתוֹ וְכַנ"ל.

וְעַקֵּר כַּחוֹ חַסוֹשְׁלוֹם הוּא: כְּשֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל מְחַפְּשִׁין אוֹתוֹ כְּרִאוּי. וְעַל-כֵּן אִז דִּיקָא בָּא עֲלֵיהֶם 'הַכֹּנְעָנִי' שֶׁהוּא 'עַמְלֶק'.

וְהָיוּ צְרִיכִים אִז לְשׁוֹם אֵל לֵב כְּלִי-זָהָה, לְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ עֵתָה עַל-כָּל-פְּנִיָּם כְּרִאוּי.

אָבֵל הַבַּעַל-דְּבָר מִתְגַּבֵּר בְּכָל-עֵת, וְהַסִּיתָם לְשׁוֹב לְאַחֲזוּרֵיהֶם, וְהַכֵּל בַּעֲצַת רָאשֵׁי הַמִּתְנַגְּדִים שֶׁל מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן, שֶׁהֵם דָּתָן וְאַבִּירָם וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, הִינּוּ: שֶׁחֲזְרוּ לִילֶךְ וּלְשׁוֹב לְמִצְרַיִם, שֶׁהוּא הָרַע שֶׁל הַמִּדְבָּה.

כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּגָרוֹת וְהַסְתַּת הַבַּעַל-דְּבָר, שֶׁמִּבְקֵשׁ תּוֹאֲנוֹת וְעַלִּילוֹת, לְשׁוֹב לְכָל חַסוֹשְׁלוֹם לְזַהַמַּת הַמִּדְבָּה, בַּפְּרָט אַחֵר הַסְתַּלְקוֹת הַצְּדִיק שֶׁאוֹמֵר: הֲרִי כְּבֹר אֲפֹס תִּקְוֶה חַסוֹשְׁלוֹם, וְעַמְלֶק מִתְגַּבֵּר, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת עֲצֵם הַתְּגָרוֹת הַיִּצְרָה-הָרַע, שֶׁמִּתְעוֹרֵר בְּהַתְּגָרוֹת עֲצוּם בְּכָל-פַּעַם, וְעֵתָה מַה נַּעֲשֶׂה עוֹד.

וְהַכְּסִילִים חוֹזְרִים לְאַחֲזוּרֵיהֶם - שֶׁזָּהוּ בַּחֲנִינַת מַה שֶׁקוֹרֵין 'חַסִּידִים נְפוּלִים' רַחֲמָנָא-לְצַלְחָן, שֶׁזָּה גְרוּעַ מִהַכֵּל, כְּמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי מִפִּי-הַקְּדוֹשׁ (שִׁיחוֹת-הָרַן קיט).

אָבֵל "בְּנֵי לְוִי הַחֲזִירוּם" [כְּנ"ל בְּרַש"י דְּבָרִים י, ו] - כִּי עֵקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם בְּכָל דוֹר, הוּא עַל-יְדֵי בַּחֲנִינַת 'בְּנֵי לְוִי', שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת אוֹתָם שֶׁאֵינֶם טוֹעִים בַּעֲגָל וּבְכָל הַנְּסִיווֹנוֹת שֶׁנִּסּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּכָל הֵם בַּחֲנִינַת 'פָּנִים-אֲמוּנָה' וְכוּ', וּבְנֵי לְוִי דְּבָקוּ בַּהֵשֵׁם וּבַמִּשְׁה רַבָּם, וְלֹא טָעוּ אַחֲרֵי הַמִּתְנַגְּדִים וְהַחוֹלְקִים עַל 'מִשְׁה-רַבְּנוֹ', וְהֵם קִיְּמוּ אֶת כָּל הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן בְּאֱמֶת זְכוּ: שֶׁהַבְּדִיל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ אוֹתָם אֵלָיו לְעַמֵּד לְפָנָיו לְשִׁרְתוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן גַּם בַּמְלַחְמָה הַזֹּאת שֶׁל הַכֹּנְעָנִי שֶׁהוּא עַמְלֶק, שֶׁבָּא עֲלֵיהֶם אַחֵר הַסְתַּלְקוֹת אֶהְרֹן, שֶׁהַתְּגָרָה בָּהֶם הַבַּעַל-דְּבָר כְּלִי-זָהָה עַד

בְּדַאִי, עַל־יְדֵי הַבֵּן אוֹ הַתְּלָמִיד שֶׁמִּמֶּלֶא
מְקוֹם אָבִיו וְרַבּוֹ.

כִּי זֶה כָּל־לִבְדוּל: שְׂאִין הַצְּדִיק מִסְתַּלַּק מִן
הָעוֹלָם, עַד שֶׁנוֹלָד אַחֵר תַּחֲתָיו, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יוֹמָא לַח): "עַד שֶׁלֹּא מַת עָלַי,
זָרְחָה שֶׁמָּשׂוּ שָׁל שְׁמוֹאֵל הָרַמְתִּי" - וְכֵן
הִרְבָּה שֶׁחָשְׁבוּ שָׁם. אָבֵל צְרִיכִין לְחַפֵּשׂ
וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר זֶה הִרְבָּה הִרְבָּה, בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת
הַלְלוּ.

וְעַל־כֵּן כִּשְׁהַסְפִּידוֹ כְּרֹאֵי עַל אַהֲרֹן, שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת הַחֲפוּשׁ וְהַבְּקָשָׁה כְּרֹאֵי
אַחֵר הַצְּדִיק כְּנ"ל - אִזְ דִּיקָא: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר
בְּנֵו תַּחֲתָיו" - כִּי רַק אִזְ נִתְּפַחֵן אֶלְעָזָר
בְּשִׁלְמוֹת תַּחַת אַהֲרֹן, וְזָכוּ לְקַבֵּל הַתְּקוּנִים
הַנֶּעֱשִׂים עַל־יְדֵי הַכֹּהֵן־הַגָּדוֹל שֶׁמְכַפֵּר עַל כָּל
יִשְׂרָאֵל.

אִהֲ-עַל־פִּי שֶׁאֶלְעָזָר מְצַדוֹ כְּבָר נִתְּפַחֵן
עַל־פִּי הַדְּבוּר כְּרֹאֵי - אָבֵל
מֵאַחֵר שֶׁלֹּא קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל קִדְשָׁתוֹ כְּרֹאֵי, כִּי
הִרְהִרוּ אַחֲרָיו כְּנ"ל - עַל־כֵּן מְצַד יִשְׂרָאֵל
עֲדִין לֹא נִתְּפַחֵן כְּרֹאֵי, וְגַם אֶפְלוּ בְּעַצְמוֹ לֹא
הִיָּתָה קִדְשָׁתוֹ כִּהְנָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, כִּלְזִמֵּן שֶׁלֹּא
קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל קִדְשָׁתוֹ כְּרֹאֵי, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל (בְּרַכּוֹת לב): "כְּלוּם נָתַתִּי לָךְ גְּדֻלָּה אֲלֵא
בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְכוּ"."

אָבֵל עִכְשָׁו: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר בְּנֵו תַּחֲתָיו",
עַל־יְדֵי שֶׁחָפְשׁוֹ אַחֵר 'אַהֲרֹן' וְכוּ,
וְכְנ"ל.

כִּי כֵּן צְרִיכִים בְּכָל־עֵת, בְּפֶרֶט כְּשֶׁנִּסְתַּלַּק
הַצְּדִיק־הָאֲמֵת, שֶׁצְרִיכִין לְבָכוֹת וְלִסְפֹּד
עָלָיו הִרְבָּה.

אָבֵל צְרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד, שֶׁלֹּא לְהַכְשִׁיל עַל־
יְדֵי־זֶה לֹא־מֵר: "שֶׁכְּבָר מַת הַצְּדִיק

שֶׁחָזְרוּ לְאַחֲרֵיהֶם - עָמְדוּ 'בְּנֵי לֵוִי'
בְּאֲמַתָּתָם, וְרַדְפוּ אַחֲרֵיהֶם, וְהַחֲזִירוּם אֶל
הַקִּדְשָׁה לְשׁוּב וּלְיִלּוּד לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל.

וְאִז שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה, וְהִסְתַּכְּלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּעַצְמָם שֶׁפָּגְמוּ הִרְבָּה, וְחָזְרוּ וְהִסְפִּידוּ
אֶת אַהֲרֹן כְּאֵלוֹ מַת אִז, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י
ו): "שָׁם מַת אַהֲרֹן" וְכוּ.

כִּי רָאוּ שֶׁכָּל מִיתָתוֹ הוּא מְצַדָּם, וְרַק עִכְשָׁו
הֵם מְרַגִּישִׁים עֲנִין 'מִיתַת אַהֲרֹן',
שֶׁמִיתָתוֹ הוּא רַק מְצַדְנוֹ כְּנ"ל, וְעַל־כֵּן
צְרִיכִין לְבָכוֹת וְלִסְפֹּד עָלָיו הִרְבָּה בְּכָל־עֵת,
עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ קִדְשָׁתוֹ עָלֵינוּ בְּכָל־פְּעַם.

וְזָהוּ שֶׁכְּתוּב שָׁם: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר בְּנֵו
תַּחֲתָיו". וְהוּא פְּלִיאָה עַל־פִּי פְּשׁוּטוֹ
שֶׁל פְּרוּשׁ רַש"י, כִּי אִם תִּרְץ מַה שֶׁכְּתוּב
"שָׁם מַת אַהֲרֹן", "שֶׁהוּא מִחַמַּת שֶׁחָזְרוּ
וְהִסְפִּידוּהוּ וְכוּ" - עֲדִין קֶשֶׁה הִרְבָּה עַל מַה
שֶׁכְּתוּב שָׁם: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר בְּנֵו תַּחֲתָיו".
וְהֵלֵא כְּבָר נִתְּפַחֵן אֶלְעָזָר תַּכְּף בְּמִיתַת אַהֲרֹן,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפֶרֶשׁת חֻקַּת!?

אִךְ הַתּוֹרָה מְרַמְזֶת לָנוּ: שֶׁיִּשְׂרָאֵל הִתְחִילוּ
לְתַקֵּן פְּגָמָם הַנֶּ"ל שֶׁהִרְהִרוּ אַחֵר מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר וְכוּ, כְּנ"ל, וְלֹא חָפְשׁוּ אֶת אַהֲרֹן
כְּרֹאֵי וְכְנ"ל.

וְעַתָּה עַל־יְדֵי ה'הַסְפֵּד' שֶׁהִרְגִּישׁוּ מִיתָתוֹ
כְּרֹאֵי וְכְנ"ל, וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַנֵּעַ
אַחֲרָיו וּלְחַפְשׁוֹ כְּרֹאֵי - אִז דִּיקָא: "וַיִּכְהֶן
אֶלְעָזָר בְּנֵו תַּחֲתָיו".

כִּי רַק עַתָּה נִמְשָׁךְ בְּשִׁלְמוֹת הַתְּקוּן שֶׁל
הַכֹּהֵן־הַגָּדוֹל שֶׁל 'אֶלְעָזָר' שֶׁנִּתְּפַחֵן
תַּחַת 'אַהֲרֹן אָבִיו' - כִּי כֵּן הִדְבֵּר: שֶׁבְּכָל־פְּעַם
שֶׁבוֹכִין עַל 'הַסְתַּלְקוֹת־הַצְּדִיק', וּמְחַפְּשִׁין
וּמְבַקְּשִׁין אוֹתוֹ כְּרֹאֵי - אִזִּי מוֹצֵאִין קִדְשָׁתוֹ

וְאִפְסֵם תִּקְנֶה חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְלֹא נִשְׂאָר עוֹד בְּעוֹלָם חֲלִיפְתּוֹ וְהִשְׁאֲרְתּוֹ! - כִּי זֶהוּ פָּנֵם עֲצוּם מְאֹד, כִּי בּוֹדֵאֵי הַצְּדִיק לֹא מֵת, וּבּוֹדֵאֵי נִשְׂאָר הַשְּׂאֲרֵת קִדְשָׁתוֹ אֶצֶל בְּנֵי וְתַלְמִידָיו, רַק שְׁצָרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר זֶה מְאֹד מְאֹד וְכַנֵּ"ל.

וְעַל-יְדֵי כָּל חֲפוּשׁ וּבִקְשָׁה - מוֹצֵאִין בּוֹדֵאֵי קִדְשָׁת הַשְּׂאֲרֵתוֹ אֶצֶל בְּנֵי וְתַלְמִידָיו, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת: "שֵׁם מֵת אַחֵר וַיִּבְחַן אֶלְעָזָר בְּנֵי תַחְתִּיו", "אִז" דִּיקָא, וְכַנֵּ"ל.

"עֲשֵׂה לָךְ שָׂרָף, וְשִׂים אֹתוֹ עַל נֶס, וְהָיָה כָּל הַנְּשׂוּף וְרָאָה אֹתוֹ וְחָי. וַיַּעַשׂ מִשֶּׁה נָחַשׁ נִחְשָׁת, וַיִּשְׁמְהוּ עַל הַנֶּס, וְהָיָה אִם נִשְׂף הַנְּחָשׁ אֶת אִישׁ, וְהִבִּיט אֶל נִחְשׁ הַנְּחָשָׁת וְחָי" (במדבר כא, ח"ט)

וכי נחש ממית, או נחש מחיה. אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה, ומטעבדין את לבם לאביהן שבשמים, היו מתרפאים. ואם לאו, היו נמוקים. (רש"י; ראש השנה פ"ג מ"ח)

נד.

(חיי-מוהר"ן קמג)

כְּשָׁבָא מֵאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל אָמַר תּוֹרָה עַל פְּסוּק (במדבר כא, ח): "עֲשֵׂה לָךְ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל נֶס", בְּלִיל-שַׁבָּת.

וְאַחֲרֵי-כֵן בְּסַעֲדָה-שְׁלִישִׁית אָמַר תּוֹרָה עַל פְּסוּק (ישעיה מג, ב): "כִּי תַעֲבֹר בְּמַיִם אֶתְּךָ אֲנִי". וְזֹאת הַתּוֹרָה כְּבָר נִדְפַס בְּלִקוּטֵי א' (סימן עג). וְזֹאת הַתּוֹרָה הָיְתָה יְקָרָה וְגִדּוּלָה בְּעֵינָיו מְאֹד.

כה.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים לסעודה ו, צט)

"וְהָיָה אִם נִשְׂף הַנְּחָשׁ אֶת אִישׁ, וְהִבִּיט אֶל נִחְשׁ הַנְּחָשָׁת וְחָי" (במדבר כא,

ט), אָמְרוּ רַז"ל (ראש השנה פ"ג מ"ח; כט): "וְכִי נָחַשׁ מִמִּית אוֹ מְחִיָּה? אֵלָּא בְּזִמְן שִׁישְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִין כְּלַפֵּי מַעְלָה, הָיוּ מִתְרַפְּאִין. וְאִם לֹא, הָיוּ נִמוּקִין".

זֶה בְּחִינַת דְּמָזִים' - לְהוֹרוֹת: שְׁצָרִיכִין הַכֹּל לְהִסְתַּכֵּל כְּלַפֵּי מַעְלָה, הֵינוּ: בְּחִינַת דְּמָזִים שְׂבֻדְעָת', שֶׁהֵם עֵקֶר ה'אֲרֵת-הַדְּעָת', לְהִתְבּוֹנֵן בְּכֻלְיָהּ עַל-יְדֵי ה'דְּמָזִים הַקְּדוּשִׁים' שֶׁל ה'דְּעָת' - לְהִתְחַזֵּק לְשָׂאֵר עַל עַמּוּדוֹ וְכוּ'.

כִּי לְפַעְמִים יֵשׁ שְׂאִין מוֹעִיל ה'דְּמָזִים', וְצָרִיךְ עוֹד לַעֲשׂוֹת עֲבָדָא לְזֶה, כְּמוֹ מִשָּׁה שֶׁעָשָׂה אִז נָחַשׁ נִחְשָׁת, שֶׁרָמַז לָהֶם 'רְאֵת-הָעֵנֶשׁ', שֶׁאֵל יִשְׂכַּחוּ שִׁישׁ נְחָשִׁים שְׂרוּפִים, שֶׁהֵם 'עֵנֶשִׁים קָשִׁים וּמָרִים'.

עַל-כֵּן אַתָּה מְכַרַּח לְהִסְתַּכֵּל כְּלַפֵּי מַעְלָה, כִּי אֵין מְקוֹם לְבָרַח מֵעֵנֶשִׁיו הַקָּשִׁים וְהַמָּרִים גַּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה, מְכַל-שֶׁכֶן לְאַחַר מִיתָה בְּגִיהֶנֶם וּכְפִי-הַקֶּלַע וְגִלְגּוּלִים וְכוּ', רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, כִּי-אִם לְהִסְתַּכֵּל אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְלִשְׂאֵת עֵינָיו לְמָרוֹם תָּמִיד, בְּבְחִינַת (תהלים קכג, א) "אֵלֶיךָ נִשְׂאֵתִי אֶת עֵינָי" וְכוּ'.

וְכַמוֹ שֶׁרָמַז לָנוּ אֲדַמו"ר ז"ל וְאָמַר (שיחות חר"ן ה): שֶׁעֵקֶר הוּא 'רְאֵת-הָעֵנֶשׁ'. אַף-עַל-פִּי שֶׁכֶּתוּב בְּסִפְרֵים שְׁצָרִיכִין דִּיקָא 'רְאֵת-הַרְוּמָמוֹת' וְכוּ' - אָבֵל בְּאֵמַת: הַלּוֹאֵי שֶׁנִּזְכָּה לְהַנְצִיל מִמֶּה שְׁצָרִיכִין לְהַנְצִיל עַל-יְדֵי 'רְאֵת-הָעֵנֶשׁ'. וְכֵן שֶׁמַּעֲנֵנוּ בְּשֵׁם כְּפֹה צְדִיקִים גְּדוֹלִים שֶׁאָמְרוּ: שֶׁהֵעֵקֶר הוּא 'רְאֵת-הָעֵנֶשׁ'. וְרָמַז לָנוּ אִז הֵיטֵב הֵיטֵב: כְּפֹה וְכֹמָה צְרִיכִין לְהִתְיָרָא וְלִפְחֹד מ'רְאֵת-הָעֵנֶשׁ' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת "נָחַשׁ הַנְּחָשָׁת" שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה, וְרָמַז לָהֶם עַל-יְדֵי-זֶה: "לְהִסְתַּכֵּל

כָּל־פִּי מַעֲלָה - הינו: על-ידי 'יראת-הענש', וכנ"ל. כי העקר הוא הרמזים-האמתיים 'וכנ"ל. ועל-ידי-זה לחם משה, בחינת הצדיק-האמת, מלחמת עמלק, להציל חלושי הכח, שלא יהיו נפרדים מתוך הקבוצה-הקדוש, מתוך הענני פבוד.

כי ענין ה"נחש נחשת", נסתבב על-ידי 'מלחמת עמלק', פמוכן בפרוש רש"י שם ובפרשת עקב על פסוק (דברים י, ז): "ובני ישראל נסעו מבארות בני יעקן מוסרה" וכו' - "שפיון שבא עליהם מלחמה זאת שהיא מלחמת עמלק, חזרו לאחוריהם וכו'. ואז עשה משה נחש נחשת וכו'".

כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (קדושין ל: על במדבר כא, יד): "את והב בסופה", "לא זזו משם עד שנעשו אוהבים זה לזה".

זֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (אבות פ"ה מ"ז): "מחלקת שהיא לשם-שמים סופה להתקים" - הינו: שבאמת היא 'אהבה' כנ"ל. וזה: "סופה להתקים" - בחינת 'אהבה', כמו שכתוב: "את והב בסופה" כנ"ל.

"ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב" (במדבר כא, טו)

פיון שבאו ישראל לעבר, נודעו עתה הקר של ארץ-ישראל, בטפחה היוצאת להקביל פני גבירתה. (רש"י: במדבר-דב"ה יט, כה)

נח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הריח ד, יח)

זֶה כָּל־בְּכַל הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדָּשָׁה: כשאדם רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה כדי לזכות לתכלית הטוב שזוכין על-ידי מצוה הזאת.

אֲזִי אי-אפשר לו להגיע לקדשה זאת, כי אם כשמיסיעין לו מן השמים, ומאירין עליו ההארה בהעלם משדש הקדשה הזאת שהוא רוצה להגיע אליה, ובלא זה לא היה אפשר לו לעולם להגיע לקדשה זאת.

לְמַשְׁלָל: לענין קיום מצוה אחת - כגון: כשאדם רוצה לזכות לקנות אתרוג נאה ומיניו, ויש לו מניעות רבות על זה, כגון שאין אתרוגים מצויים, או שהם ביקר גדול, והוא עני ואין לו ממון לקנותו. והוא משתוקק ומתגעגע ומתיגע ביגיעות ומחפש דרכים אין להשיג ולהגיע לקנות האתרוג.

"על בן יאמר בספר מלחמת ה'" (במדבר כא, יד)

כו.

(ח"א נח, ה)

כְּשֶׁהַחֲכָמָה בְּקִיּוּמָה ובשלמותה, אזי היא בבחינת (זהר בראשית לב:): "חד עאל בין תרין" - שיכול ללחם "מלחמת ה'" (במדבר כא, יד), בבחינת (קהלת ט, יח): "טובה חכמה מפלי קרב".

"את והב בסופה" (במדבר כא, יד)

כז.

(ח"א נו, ח)

מְחַלְקֵת, הוא 'הפך הדעת'. אך יש מחלקת שהוא לשם-שמים, שהוא באמת דעת גדול מאד, יותר מהדעת של שלום, והיא אהבה ושלום גדול.

אָזִי: "הִבָּא לְטָהַר מְסִיעֵיךְ לִּי" (יומא לח:).
וה'סיוע דלעלא' הוא ממקור שרש
הקדשה של המצוה הזאת שהוא עוסק
להגיע.

דְּהִינּוּ: לענין זה שרוצה לקנות אתרוג,
אזי שולחין עליו הארה מלמעלה,
משרש קדשת האתרוג. וזאת הקדשה
הולכת לסיעו ולחזק רצונו נגד המניעות
שמתגברים עליו, עד שזוכה למצא האתרוג.
וזה בחינת: "הִבָּא לְטָהַר מְסִיעֵיךְ לִּי" - פי
ה'סיוע' הוא מ'שרש הקדשה' הזאת
שהוא רוצה להשיגה. וכן הוא בכל המצוות.

וְלוֹלֵי זֹאת - לא היה באפשרי להאדם
לעמוד בנגד המניעות העומדים
בנגדו למנעו מן הקדשה, כמו שאמרו רז"ל
(סכה נד: קדושין ל:): "אלמלא הקדוש-ברוך-
הוא עוזרו, היה נופל בידו". והעזר והסיוע,
הוא מ'זאת הקדשה' בעצמה, כנ"ל.

וּבְפָרְט: בפאדם רוצה להשיג איזה
קדשה הנוגעת לכלל יהדותו -
כגון: להתקרב לצדיקים וכשרים-אמתיים
וכו', או פשרוזה לבוא לארץ-ישראל שהיא
'כלליות הקדשה' - שאזי מתגברים בנגדו
המניעות בלי שעור, ואם לא היה הקדוש-
ברוך-הוא עוזרו - לא היה אפשר לו לשבר
המניעות ולבוא להצדיק או לארץ-ישראל.

אך השם-יתברך עוזרו ומסיעו בכל פעם,
והסיוע הוא: ששולח עליו הארה
וקדשה מהצדיק בעצמו, או מארץ-ישראל
בעצמה, ועל-ידי ההארה הזאת, יש לו פח
לשבר המניעות, ולבוא לארץ-ישראל
ולהצדיק-האמת, כנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק
(במדבר כא, טז): "וְאֵשׁ הַנְּחָלִים אֲשֶׁר

נָטָה לְשַׁבֵּת עָרֶיךָ - "שפיון שרצו ישראל
לכנס לארץ, חרד החר של ארץ-ישראל,
ובא לקראתם כחתן לקראת פלה וכו'".

הִינּוּ כֵּן: שמהמת שרצו לכנס לארץ-
ישראל - בא 'קדשת ארץ-ישראל'
לקראתם, וסיעה אותם להכניע האמורי
והאמזת, שהם בחינת המונעים מארץ-
ישראל. ואז מחמת שרצו כל ישראל לכנס
לארץ-ישראל, נתעוררה 'קדשת ארץ-
ישראל', ויצאה לקראתם בהארה גדולה כל-
כך, עד שגם בגשמיות נתקרב החר ובא
לקראתם.

"ומשם בארה, הוא הבאר אשר אמר ה'
למשה, אסף את העם ואתנה להם מים"
(במדבר כא, טז)

נט.

(ח"א נח, א"ב-ה)

'באר' ו'ענן' ו'מן', כלם חזרו בזכות
'משה', כמו שאמרו חז"ל (תענית ט:
- על זכריה יא, ח): "ואכחיד שלשת הרועים
בירח אחד": "וכי בירח אחד מתו"!!

וְתָרְצוּ (שם): "פי בהסתלקותם של 'אהרן'
ו'מרים', נסתלקו 'ענן' ו'באר' -
וחזרו בזכות 'משה'. וכשנסתלק 'משה', אזי
נסתלקו 'באר' ו'ענן' ו'מן' - והוי כאלו מתו
כל השלש בירח אחד".

ו"משה היה נשמתו כלול מ'שלשה
אבות" (זהר ויצא קנ. מהשמות-הזהר),
והיה לו פח להמשיך אליו ה'שלשה
השפעות: (א) 'באר', (ב) ו'ענן', (ג) ו'מן' - פי
"כלם [כל השלשה השפעות] חזרו בזכות משה"
(תענית ט:).

כל". אמר הקדוש ברוך הוא: איני מבקש לא לתרעומותיכם, ולא קלוסיכם, לפיכך לא נתן להם רשות לומר 'שירה', אלא על ה'באר', מפני שהיו מחבבין אותה, שנאמר (שם כא, יז): "עלי באר ענו לה".

**"באר חפרוה שרים, פרוה נדיבי העם במחוקק
במשענתם וממדבר מתנה" (במדבר כא, יח)**

אמר רב מתנה: מאי דכתיב: "וממדבר מתנה" – אם משים אדם עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו, תלמודו מתקיים בידו. ואם לאו, אין תלמודו מתקיים בידו. (ערובין נד.)

לא.

(ח"א יד, ה)

**"אין אדם זוכה לתורה, אלא על-ידי
שפלות", כמו שאמרו חז"ל (ערובין נד.
על במדבר כא, יח): "וממדבר מתנה".**

שישבר גאותו מ'ארבע' בחינות 'שפלות' –
כי צריך האדם להקטין עצמו:
- א) לפני גדולים ממנו. (ב) ולפני בני-אדם
בערפו. (ג) ולפני קטנים ממנו. (ד) ולפעמים
שהוא בעצמו קטן-שבקטנים, וצריך להקטין
עצמו בנגד מדרגת עצמו, וידמה בעיניו
שהוא למטה ממדרגתו, בבחינת (שמות טז,
כט): "שבו איש תחתיו".

לב.

(ח"ב כו; ספר-המדות, 'שכרות' ח"ב ד)

**'משה' הוא מלבש בכל אחד ואחד
מישראל, בכל איבר ואיבר,
ומזכיר כל איבר ואיבר שיעשה המצוה
השיכה לאותו איבר.**

כי "רמ"ח מצוות בנגד רמ"ח איברים"
(מדרש תהלים לב; זחר וישלח קע:). ועל-פן
'משה' נקרא "מחוקק" (במדבר כא, יח; דברים לג,
כא), "שהוא גימטריא רמ"ח" (בעל-הטורים

**"באר מים חיים" (בראשית כו, יט) – זה
בחינת 'אברהם', מימי החסד.
ו'אברהם התחיל להפך בארות" (שם כא, כה;
כו, טדיח).**

**ו"ענו" – זה בחינת 'צחק', בחינת: "השך
ענו וערפל" (דברים ד, יא), בחינת:
"ותכהין עיניו מראות" (בראשית כז, א).**

**ו"מן" – זה בחינת 'עקב', בחינת: "לרעות
ביעקב עמו" (תהלים עח, עא).**

**ו'משה' שהיה כלול מ'אבות' – נאמר בו
(שמות ב, טז): "וישב משה על
הבאר". וכתוב בה (שם כד, יח): "ויבא משה
בתוך הענו". וכתוב בה (שם טז, טז): "ויאמר
משה אליהם, 'הוא' הלחם". וכו'.**

**כי על-ידי ה'דעת', באים 'תלת הנ"ל' –
שהם: 'אכילה' ו'שתיה'. 'אכילה' וכו'.
'שתיה' כלול ב'דעת', בבחינת (ישעיה נה, א):
"הוי כל צמא לכו למים", שהיא 'באר',
בחינת (משלי ה, טז): "ונוזלים מתוך בארך".
'מלבושים' וכו'.**

**"אז ישיר ישראל את השירה הזאת,
עלי באר ענו לה" (במדבר כא, יז)**

ל.

(ספר-המדות, אכילה ח"ב טו; נגינה ח"ב ה)

**מה כשאדם שותה, מתחיל לומר ולנגן,
ולא כן באכילתו – מחמת שאמרו
'שירה' על ה'באר' (במדבר כא, יז), ולא אמרו
'שירה' על ה'מן'.**

[הרב מטשעהרין ז"ל ציין להמדרש (שמות-רבה כה, ז):
ולמה לא אמרו 'שירה' על ה'מן', כשם שאמרו על
ה'באר' (במדבר כא, יז)?! – אלא על ה'מן' היו מוציאים דברי
תפלות, שנאמר (במדבר יא, ו): "ועתה נפשנו יבשה אין

בראשית מט, י; מגלה עמקות פרשת חקת) - שְׁמֹזְכִיר רמ"ח מצוות.

וְעַל-יְדֵי הַשְּׂכָרוֹת, שׁוֹכַח אֹתָם, בְּבַחֲנִית (משלי לא, ה): "פֶּן יִשְׁתַּח וַיִּשְׁכַּח מִחֻקֵּי" - שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׂתִיָּה וְהַשְּׂכָרוֹת, שׁוֹכַח רמ"ח מצוות של משה.

לג.

(ח"ב עב)

עַל-יְדֵי שְׁזוֹכִין לְרֹאוֹת עֲצָמוֹ עִם הַצְּדִיק-הָאֵמֶת - מְקַבְּלִין גְּדֻלָּה וְשִׂרְרָה. וְעַקֵּר הַגְּדֻלָּה הַיָּא שְׂפִלוֹת וְכוּ'.

כִּי עַל-יְדֵי שְׁרוֹאִין אֶת-עֲצָמָם עִם הַצְּדִיק-הָאֵמֶת, וְהַצְּדִיק מְסַתְּפֵל בּוֹ - עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּנוֹצֵץ מַחוּ וְדַעְתּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְקַבֵּל גְּדֻלָּה וְשִׂרְרָה בְּפִי עַרְבוֹ, בְּחִינַת (שְׁמוֹת יח, כא): "וְאֵתָה תַחֲזֶה מִכָּל הָעָם, וְשָׁמַתְ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת".

כִּי עַל-יְדֵי שְׁיַחֲזֶה מֹשֶׁה וַיִּסְתַּפֵּל בְּעַם - עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ הוּא מְשִׁים אֹתָם "שְׂרֵי אֲלָפִים" וְכוּ'.

כִּי עַל-יְדֵי הַסְּתַפְלוּתוֹ בָּהֶם, מְקַבֵּל כָּל-אֶחָד גְּדֻלָּתוֹ, עַל-יְדֵי הַתְּנוּצְצוֹת מַחוּ שְׁמִתְנוֹצֵץ, עַל-יְדֵי הַהַסְּתַפְלוּת שְׁמִסְתַּפֵּל בּוֹ 'חֲכַם-הַדּוֹר', בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְבְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה, לְחַדוֹשׁ-יַד-אוּרֵי-תֵא. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ 'בוֹשָׁה'. וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה 'תְּשׁוּבָה', כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הַיָּא עַל-יְדֵי הַ'בוֹשָׁה'.

וְזֶה פְרוֹשׁ (בַּמִּדְבָּר כא, יח): "בְּאֵר חֲפְרוֹתָ שְׂרִים, כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמַחֲקָם בְּמִשְׁעֲנַתָּם וּמִמִּדְבַּר מִתְּנָה".

"בְּאֵר" - זֶה בְּחִינַת 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', 'חַדוֹשׁ-יַד-אוּרֵי-תֵא', שְׁזוֹכִין הַ'שְּׂרִים' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי שְׁמִסְתַּפֵּל בָּהֶם בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְקַבֵּל כָּל אֶחָד אֶת גְּדֻלָּתוֹ כְּרֹאוֹי לוֹ. וְעַל-יְדֵי 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', זוֹכִין לְבוֹשָׁה וְתְשׁוּבָה כְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "בְּאֵר חֲפְרוֹתָ שְׂרִים". "חֲפְרוֹתָ" - זֶה בְּחִינַת 'בוֹשָׁה', כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (ישעיה כד, יג): "וְחֲפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה תַחֲמָה". כִּי עַל-יְדֵי 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', בְּחִינַת 'בְּאֵר', זוֹכִין לְבוֹשָׁה'.

וְזֶהוּ: "חֲפְרוֹתָ שְׂרִים" - הֵינּוּ שְׂרִים כְּנ"ל, בְּחִינַת "שְׂרֵי-אֲלָפִים שְׂרֵי-מֵאוֹת" וְכוּ'.

וְזֶה: "כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם". "נְדִיבֵי הָעָם" - זֶה בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (שׁוֹפְטִים ה, ב): "בְּהַתְּנִדֵב עָם, בְּהַתְּנִדֵב לָבָם לְתְשׁוּבָה".

וְזֶהוּ: "בְּמַחֲקָם בְּמִשְׁעֲנַתָּם" - "מַחֲקָם" (בַּמִּדְבָּר כא, יח; דְּבָרִים לג, כא), "דָּא מֹשֶׁה" (בְּבֵא-בְתָרָא טו.). גַּם "מַחֲקָם", בְּגִימַטְרִיא רמ"ח" (בְּעַל-הַטּוֹרִים בְּרֵאשִׁית מט, י; מְגַלֵּה-עַמְקוֹת פְּרַשְׁת חֻקַּת) - הֵינּוּ: בְּחִינַת הַ'שְּׂפִלוּת שֶׁל מֹשֶׁה' שְׁמִלְבָּשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּרמ"ח אֵיבָרָיו, בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר.

"בְּמִשְׁעֲנַתָּם" - זֶה בְּחִינַת 'תְּחִיָּה', כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַז"ל (פְּסָחִים סח.). עַל פְּסוּק (זְכָרְיָה ח, ד): "וְאִישׁ מִשְׁעֲנַתּוֹ בִּידּוֹ", "עַתִּידִין צְדִיקִים שְׁיַחֲיוּ מֵתִים" וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "בְּמַחֲקָם בְּמִשְׁעֲנַתָּם" - הֵינּוּ: שְׁיַחֲיוּ נַחֲיָה הַ'שְּׂפִלוּת שֶׁל מֹשֶׁה' שֵׁשׁ בְּכָל הַרמ"ח אֵיבָרִים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה'.

וְזָהוּ: "וּמִמְדָּבָר מִתְנָה". "מְדָבָר" - הִינּוּ: שְׂפָלוֹת' - "שְׂמִשִּׁים עֲצָמוֹ כְּמִדְבָּר", כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַז"ל (ערוּבִין נד.). עַל-יְדֵי-זֶה: "מִתְנָה" - הִינּוּ: 'שַׁבָּת', כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַז"ל (שַׁבָּת י:): "מִתְנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנֹזֵי וְשַׁבָּת שְׂמֹה" - כִּי עֶקֶר 'תַּעֲנוּג עוֹלָם-הַבָּא', בְּחִינַת 'שַׁבָּת', בְּחִינַת 'חַיִּים-נִצְחָיִים', יִהְיֶה רַק לְהַשְׁפָּלוֹת' שֶׁל כָּל אֶחָד.

וְזֶה שְׂפָתוֹב (אִיּוֹב לט, כח): "סָלַע יִשְׁכַּן וַיִּתְלַנֵּן". "סָלַע" - זֶה הַבָּאֵר, בְּחִינַת 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', בְּחִינַת: "בָּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים" כַּנִּל.

וְזָהוּ (שָׁם שָׁם, כט): "מִשָּׁם חָפַר אֲכָל" - בְּחִינַת 'בוֹשָׁה' כַּנִּל. כִּי עַל-יְדֵי 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', זוֹכֶה לְבוֹשָׁה'.

וְזָהוּ: "מִשָּׁם חָפַר אֲכָל" - כִּי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ לְהוֹשִׁיט הָאֲכָל לְפָנָיו, עַל-יְדֵי הַ'בוֹשָׁה' שֶׁבָּאָה אֵלָיו.

וְזָהוּ (שָׁם): "לְמַרְחֹק עֵינָיו יִבִּיטוּ" - הִינּוּ: שְׂרוּאָה וּמְבִיט אֵיךְ הוּא רְחוֹק מִהֶשֶׁם-יִתְבָּרַךְ.

לז.

(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, לַמּוֹד מֵה)

"כְּשֶׁעוֹשָׂה אָדָם אֶת-עֲצָמוֹ הַפֶּקֶר לְלַמֵּד תּוֹרָתוֹ לְכָל, הַתּוֹרָה נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְנָה".

(עַל-פִּי גְמָרָא נְדָרִים נה). "מֵאִי דְכָתִיב (בְּמִדְבָּר כא, יח): "וּמִמְדָּבָר מִתְנָה" וְכוּ', כִּינּוּן שֶׁעוֹשֶׂה אָדָם אֶת-עֲצָמוֹ כְּמִדְבָּר שֶׁהוּא מְפָקֵר לְכָל, תּוֹרָה נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְנָה".

לה.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ ד, ט)

וְזֶה בְּחִינַת (בְּמִדְבָּר כא, יח): "בָּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמַחֲקָה

בְּמִשְׁעָנָתָם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּמִדְבָּר-רַבָּה יט, כו): "שְׂכָל נָשִׂיא וְנָשִׂיא הָיָה מִמְשִׁיךְ בְּמַקְלוֹ מִימֵי הַבָּאֵר לְשִׁבְטוֹ".

כִּי "בָּאֵר מַיִם חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית כו, יט; שִׁיר-הַשִּׁירִים ד, טו) - זֶה בְּחִינַת 'הַתְּגָלוֹת אֹר' אִי-סוּף', שֶׁהוּא 'מְקוֹר חַיִּים', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (יִרְמְיָהוּ ב, יג): "הָעוֹזְבֵי מְקוֹר מַיִם חַיִּים" וְכוּ'.

וְאִי-אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ 'מִימֵי הַבָּאֵר', שֶׁהֵם 'הַתְּגָלוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ', כִּי אִם עַל-יְדֵי 'צְדִיקֵי-הַדּוֹר', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁנַיִם-עֶשֶׂר נְשִׂאִים' - שְׂכָל אֶחָד מִמְשִׁיךְ הָאֹר הַזֶּה לְשִׁבְטוֹ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה.

בְּבְחִינַת: "בְּמַחֲקָה בְּמִשְׁעָנָתָם" - דְּהִינּוּ: עַל-יְדֵי הַ'מְטָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְחֻקָּק', בְּחִינַת 'חֻקִּיקָה וְרִשְׁמִימָה', בְּחִינַת 'צְמָצוּם' - שֶׁהַנְּשִׂאִים יוֹדְעִים אֵיךְ לְצַמְצֵם הָאֹר כְּרֵאוּי, לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת 'מִימֵי הַבָּאֵר' לְשִׁבְטוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַתְּגָלוֹת מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ' בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה וְכוּ'.

"וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל עָרֵי הָאֱמֹרִי"
(בְּמִדְבָּר כא, כג-כד-כה)
- עֲנִין "דְּרָבֵי הָאֱמֹרִי" -

לו.

(ח"א יח, ג)

כָּל-זִמְן שָׂאִין לְאָדָם 'אֱמוּנָה' בְּשִׁלְמוֹת שָׂאִין שְׁלָמוֹת אַחֲרָיו - בּוֹדָאֵי אִין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּלוּכָה וְהַהֲנָהָה.

וְאֶפְלוּ מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּאִיזָה דְבָר שֶׁהוּא מִ"דְּרָבֵי הָאֱמֹרִי" (שַׁבָּת פ"ו מ"י; שַׁבָּת סז: תּוֹסֵפְתָא שַׁבָּת פ"ח) - אֶת-עַל-פִּי שֶׁהוּא מֵאֲמִין בְּהֶשֶׁם-יִתְבָּרַךְ, אֶפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ אֱמוּנָה גְדוֹלָה.

כִּי ה'מְנַהִיגוֹת, עֲקָרָה בְּבַחֲנֵינָת רַחֲמִים, וְעַקֵּר הָרַחֲמִים בְּהֶסְרֵת עֲבוּרֵם, אֶפְלוּ שְׂמֹךְ עֲבוּרֵם.

וְאֶפְלוּ בְּשֵׁהוּא אוֹמֵר: "צְבִי הַפְּסִיקוּ" (סנהדרין סה:), אֵין לוֹ רַחֲמֵנוֹת בְּשִׁלְמוֹת - עַד שִׁיפְשֹׁפֵשׁ עֲצָמוֹ שֶׁלֹּא יִשָּׂאֵר אֶצְלוֹ 'אֲמוּנוֹת' שֶׁאֵין צְרִיךְ לְהֶאֱמִין, וְשִׁיחֶיהָ "תָּמִים עִם ה' אֱלֹקָיו" (דברים יח, יג).

לז.

(ח"א נה, ו)

ה'הִנְהַגוֹת וְאֲמוּנוֹת פּוֹזְבוֹת' - הֵם בְּחִינַת "דְּרָכֵי הָאֱמוּרִי" (שבת פ"ו מ"י; שבת סז: תוספתא שבת פ"ח), כִּי "פְּתֵי יֶאֱמִין לְכָל דְּבַר" (משלי יד, טו).

וְזָהוּ בְּחִינַת 'אֶרֶז', בְּחִינַת (עמוס ב, ט): "וְאֲנֹכִי הַשְּׂמַדְתִּי אֶת הָאֱמוּרִי אֲשֶׁר כָּגֵבָה אֶרְזִים גְּבָהוּ". וְהַגְּבוּהֵי־קוֹמָה, עַל־פִּי־הָרֹב הֵן 'כְּפִסְלִים' וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת "דְּרָכֵי אֱמוּרִי", שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹם 'שְׂכָל', מַחֲמַת "כִּי כָּגֵבָה אֶרְזִים גְּבָהוּ", הֵם מְאֲמִינִים 'אֲמוּנוֹת רַבּוֹת כְּזַבִּיּוֹת'.

"וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן לְקִרְאָתָם וְגו'. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אֹתוֹ וְגו'. וַיָּכּוּ אֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו וְאֵת כָּל עַמּוֹ" (במדבר כא, לג-לד-לה)
- עַנְיָן 'עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן' -

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אֹתוֹ" (במדבר כא, לד), תְּרִין 'אוֹתוֹ' אֵינּוֹן שְׁלִימִין בְּאוֹרֵי־יְתָא בְּתִרְיָן וְוִי"ן, חֲדָא, וְחֲדָא וְכו', מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּאֵינּוֹן 'אוֹת' מִמֶּשׁ וְכו'. אוֹף הִכָּא דִּין 'אוֹתוֹ', דָּא עוֹג דְּאֵתְדַבֵּק בְּאַבְרָהָם, וּמֵאֲנָשִׁי בִּיתִיהָ הָיָה (פְּרָסִי דְרַבִּי־אֱלִיעֶזֶר פְּט"ו: עֵין עַצְחִיִּים שְׁעַר מֵט פ"ט), וְכַד אֲתַגְזֹר אֲבָרָהָם מֵהָ פְּתִיב (פְּרָאשִׁית יז, כז): "וְכָל אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ" וְגו'. דָּא עוֹג דְּאֵתְגְזֹר עֲמִייהָ, וְקָבִיל הָאֵי אֶת מְדִישָׁא. - בִּין דְּחָמָא עוֹג, דִּישְׂרָאֵל מְקַרְבִּין גְּבִייהָ, אֲמַר הָא וְדָאֵי אָנָּא אֶקְדִּימָנָא זְכוּתָא דְקָאִים לוֹן, וְדָא שׁוּי לְקַבְלִיהָ.

בִּיה שְׂעֵתָא דְחִיל מֹשֶׁה, הִיךְ יָכִיל לְאַעְקָרָא רְשִׁימָא דְרִשְׁטִים אֲבָרָהָם. אָמַר: וְדָאֵי הָא יִמְיָנָא דִילִי מִית [אֶהְרֹן הִכְהֹן 'רוּשַׁע יָמִין שְׁלִי' נִסְתַּלַּח], דְּהָא יִמְיָנָא בַעֲיָא לְהָאֵי. אֵי גִימָא הָא אֶלְעָזֵר, יִמְיָנָא דְסִיְהָרָא הוּא, וְלֹא דִילִי. וְהָאֵי אֶת לִימְיָנָא הוּא, דְּאַבְרָהָם לִימְיָנָא הוּא.

מִיָּד אָמַר קוּדְשָׁא־בְרִיךְ־הוּא: "אֵל תִּירָא אוֹתוֹ", לֹא תִדְחַל לְהֵהוּא אוֹת דִּילִיהָ, וְאֶפְלוּ לִימְיָנָא לֹא אֶצְטְרִיךְ. "כִּי בִדְךָ נִתְתִּי". שְׂמָאֵלָא דִילְךָ יַעֲקֹר לִיהָ מַעְלָמָא, דְּהָא הוּא פְּגִים רְשִׁימָא דִילִיהָ, וּמֵאֵן דְּפָגִים לְהָאֵי אֶת, אֲתַחְזִי לְאֵתְעַקְרָא מַעְלָמָא, כָּל שְׁבֹן שְׂמָאֵלָא דִילְךָ דְאִיהוּ יְדָךְ, יַעֲקֹר לִיהָ מַעְלָמָא.

בְּגִין כִּךְ אֲתַעֲקֹר מַעְלָמָא, וְאֶפְלוּ דְאִיהוּ תַקִּיפָא מִבְּנֵי גְבַרֵי־יִיִא, וּבַעֲא לְשִׁיצָאָה לְהוּ לִישְׂרָאֵל, נִפְל בִּידִיהָ דְמֹשֶׁה וְאֲשַׁתְּצִי. בְּגִין כִּךְ כֹּלָא שְׂצִיאוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּנוֹי וְכָל עַמִּיָּה וְכָל דִּילִיהָ. כְּמָה דְכַתִּיב (בְּמִדְבָר כָּא, לה): "וַיָּכּוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו וְאֵת כָּל עַמּוֹ" וְכו'.

(אֶהְרֹן חֲסֵת קַפְד־)

לח.

(ח"א נה, ו-ז-ט)

צְרִיךְ לְתַקַּן בְּתַפְלָתוֹ בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ קוֹלוֹת'.

"קוֹל כְּפִסְלֵי בְּרֹב דְּבָרִים" (קְהֵלֶת ה, ב) - לְהַעֲלוֹת הַנּוֹפְלִים בְּאֲמוּנוֹת כְּזַבִּיּוֹת, לְ'אֲמוּנָה אֲמִתִּית' שֶׁהִיא ה'תַּפְלָה' וְלַקְבַּע בְּלִבָּם אֲמוּנָה שְׂלֵמָה.

"קוֹל עֲנוֹת אָנֹכִי שׁוֹמֵעַ" (שְׁמוֹת לב, יח) - לְכוּן מְאֹד בְּתַפְלָתוֹ, וְעַל־יְדִי־זָה מְתַקֵּן אֶת לֵב אוֹתָם שֶׁשְׂכָלָם יוֹתֵר מִמַּעֲשֵׂיהֶם וְהַשְּׂכָל מַחֲטִיאֵם, וְהֵן הֵן הַפִּילוֹסוֹפִים וְכו', וּבַפְּרָט הַנּוֹאֲפִים הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַפִּילוֹסוֹפִיָּא וְכו'.

"כָּל הַיּוֹם כְּלִמְתִּי נִגְדִי וְכו' מִקּוֹל מְחַרְחָה וּמְגַדָּה" (תְּהִלִּים מד, טז-יז) - לְהַפְּךְ כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת וְחַרְפוֹת מְשׁוֹנְאִים, לְכָבוֹד.

וְדַע: שְׂלָאוּ כָּל אָדָם יָכוֹל לְתַקַּן קוֹלוֹת הַנ"ל בְּתַפְלָתוֹ - כִּי לַפְּעָמִים ה'קוֹלוֹת' הַנ"ל הֵם יוֹצְאִים מִרְשָׁעִים גְּדוֹלִים

כָּל־כֹּף, עַד שֶׁכָּל מִי שֶׁעֹמֵד בְּנֶגְדָם, מִסְכָּן נַפְשׁוֹ, וְצָרִיךְ לָזֶה תַּפְלָה גְדוֹלָה כְּמוֹ תַּפְלַת 'מִשְׁה־רַבְּנוֹ' עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם.

וְאֶפְלוּ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ הָיָה יָרָא מִ'עֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, כִּי אֲחִיזַת 'עֹג' הָיָה סְמוּךְ לְיָמִין שֶׁהִיא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְמֹשֶׁה (בַּמִּדְבָּר כ"א, ל"ד): "אֵל תִּירָא אֹתוֹ", כִּי אָמַר: "הָא יְמִינָא דִּילִי אֲסַתְּלֵק" (זֶהֱר חַקַּת קַפְד). וְ"עֹג אֲחִיזַתוֹ בְּיָמִין, שֶׁהוּא מְבַנֵּי בֵּיתָא דְאַבְרָהָם" (זֶהֱר שָׁם), וְאַרְצוֹ סְמוּךְ לְאַרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּבִשְׁבִיל־זֶה הָיָה יָרָא מֹשֶׁה מִמֶּנּוּ לְהַתְּגַרְוֹת.

כָּל־שִׁכּוֹן שָׂאָר בְּנֵי־אָדָם, שֶׁצָּרִיךְ מְאֹד לְפַשְׁשׁ אֶת־עַצְמוֹ, וּלְהַבִּין שׁוֹרֵשׁ הַרְשָׁע אֵיךְ אֲחִיזַתוֹ, אִם יוּכַל לְהַתְּגַרְוֹת בּוֹ וּלְשִׁיצְאָה לּוֹ.

וְזֶהוּ שֶׁאָמַר אַבְא־שְׂאוּל (נִדָּה כ"ד): "קוּבַר מֵתִים הֵייתִי, פַּעַם אַחַת רַצְתִּי אַחֵר צָבִי, וְנִכְנַסְתִּי בְּקוֹלִית [בְּעַצֵּם הַיָּרֵךְ] שֶׁל מֵת, וְרַצְתִּי אַחֲרָיו שְׁלֹשׁ פְּרָסָאוֹת, וְצָבִי [וּלְהַשִּׁיג אֶת הַצָּבִי] לֹא הִנְעֵתִי, וְקוֹלִית לֹא כָּלְתָה. וְכִשְׁחֲזַרְתִּי לְאַחֲרָי, אָמְרוּ לִי: שֶׁל עֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן הֵייתָה."

"קוּבַר מֵתִים הֵייתִי" - שֶׁהֵייתָה הַשְּׁתַדְלוּתוֹ תָּמִיד לְרְאוֹת בְּהַפְרַת רְשָׁעִים, "שֶׁבְּחֵייהֶם קְרוּיִין מֵתִים" (בְּרֻכּוֹת י"ח).

"פַּעַם אַחַת רַצְתִּי אַחֵר צָבִי" - כִּי עָקַר מִפְּלִתָן שֶׁל רְשָׁעִים, הוּא עַל־יַדִּי הַמְּשַׁכֵּת 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲיַנַּת "שֶׁב לְיָמִינִי" (תְּהִלִּים ק"י, א), וְ'אַרֶץ־יִשְׂרָאֵל' "צָבִי הִיא לְכָל הָאָרְצוֹת" (יְחֻזְקָא ל כ, ו).

"וְנִכְנַסְתִּי בְּקוֹלִית שֶׁל מֵת" - שֶׁרַצָּה לְתַקֵּן 'קוֹלוֹת' הַנ"ל.

"וְרַצְתִּי אַחֲרָיו שְׁלֹשׁ פְּרָסָאוֹת" - בְּחֵינַת הַתַּפְלָה, שֶׁהֵם 'שְׁלֹשׁ תַּפְלוֹת', וְעַל־יָדָם מִתְּנַצֵּץ 'אוֹר שְׁלֹשַׁת אָבוֹת', כְּדִי לְהַמְּשִׁיךְ 'אוֹר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּחֵינַת 'צָבִי'.

"וְצָבִי לֹא הִנְעֵתִי, וְקוֹלִית לֹא כָּלְתָה" - שֶׁלֹּא הִשִּׁיג בְּחֵינַת 'אַרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּטוֹל 'קוֹלוֹת' הַנ"ל.

"וְכִשְׁחֲזַרְתִּי לְאַחֲרָי" - הֵינּוּ: אַחֵר גָּמַר תַּפְלָתִי, שֶׁאֵז פּוֹסֵעַ הָאָדָם לְאַחֲרָיו 'שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת'.

"אָמְרוּ לִי: שֶׁל עֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן הִיא" - וְאִין כָּל אָדָם יְכוּל לְתַקֵּן קוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי "אֲחִיזַתוֹ בְּיָמִין", וְאֶפְלוּ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ הָיָה יָרָא מִפְּנֵיו, עַד שֶׁהִבְטִיחוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: "אֵל תִּירָא אוֹתוֹ", כְּמוֹכָא בְּזֶהֱר (שָׁם).

וּבִשְׁבִיל־זֶה - בְּחֵינַת רְשָׁע כְּ'עֹג', נִקְרָא 'פְּלִיט', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית י"ד, י"ג): "וַיָּבֵא הַפְּלִיט", "זֶה עֹג" (נִדָּה ס"א. בְּרַאשִׁית־רַבָּה מ"ב, ח) - "שֶׁרַצָּה שִׁיְהִיג אַבְרָהָם וַיִּשָּׂא אֶת שָׂרָה" (בְּרַאשִׁית־רַבָּה שָׁם). וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּבֵשׁ מִשְׁפָּטוֹ מִמֶּנּוּ זְמַן רַב, עַד זְמַן מֹשֶׁה רַבְּנוֹ.

וּבִשְׁבִיל־זֶה נִקְרָא 'פְּלִיט', בְּבַחֲיַנַּת (אִיּוֹב כ"ג, ז): "וְאֶפְלָטָה לְנִצָּח מִשְׁפָּטִי" - שֶׁנִּמְלֵט מִהַמְּשַׁפֵּט זְמַן כְּפִיר וְכו'.

[שִׁיח־שְׂרָפִי־קִדְשׁ ח"ו לֹא: לְעַנְיָן הַמְּבַאֵר בְּתוֹרָה נ"ה בְּמֵאֵר אַבְא־שְׂאוּל לְעַנְיָן אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל: "וְצָבִי לֹא הִנְעֵתִי", שֶׁמְרַמֵּז עַל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא נִקְרָאת 'אַרֶץ הַצָּבִי, אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל: "אַבְל אֲנִי כֵּן הִשְׁתִּי אֶת הַצָּבִי" (אֲבַעַר אִיךְ הָאֵב דְעָם הָעָרֵשׁ יָא גַעְכֵּאפֻט) - כִּי זָכָה לְחַיּוֹת בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, עַל אִף כָּל הַמְּכַשׁוּלִים וְהַנְּסִינּוֹת הַקְּשׁוֹת, מֵה שֶׁלֹּא זָכוּ בּוֹ שָׂאָר צְדִיקִים].

לט.

(ח"ב ה, ב"ג-בסוף)

"עקר התפלה היא רחמים ותחנונים"
(אבות פ"ב מ"ג), ועקר ה'רחמים' תלוי
ב'דעת'.

וכשהפטרא-אחרא יונקת מה'רחמנות',
מ'פגם-הדעת', הינו
'דעת דסטרא-אחרא' שיונק על-ידי 'נפילת
הדעת-דקדשה', בבחינת (בראשית ג, א):
'והנחש היה ערום' - אז נפגם ה'רחמנות',
ונעשה 'פעם' ו'אכזריות'. ועל-ידי-זה נקטן
ה'דעת'.

ואז מתגבר 'תאות-נאוף' חסוו-שלום - כי
יש 'שלשה מחין' באדם, וכל אחד
הוא מחצה פרוסה בפני זאת התאווה. -
ומאלו ה'שלשה מחין' נמשך 'שלשה מיני
רחמנות' וכו'.

וזוהו בחינת 'שלש תפלות ביום' - כי כל
'תפלה' הוא בחינת 'מח מיוחד'
מה'שלשה מחין', בחינת 'שלשה מיני
רחמנות' התלויים במח, כי "עקר התפלה,
היא רחמים ותחנונים", כנ"ל.

ועל-כן כשהדעת נפגם, מזה בא חסוו-
ושלום 'תאות-נאוף' כנ"ל.

ואזי אי-אפשר להתפלל בבחינת 'רחמים
ותחנונים', ואז התפלה בבחינת דין
(שמכרח להתפלל מצד הדין ואינה רחמים ותחנונים
וקפץ לפטר התפלה מעליו). ואז הסטרא-אחרא
יונקת מהתפלה, ובולעת אותה.

ואז צריכים 'בעל-פה' גדול שיוכל
להתפלל תפלה בבחינת 'דין', לעשות
'פלילות עם קונו' (סנהדרין מד פב), בחינת
'מטה עז'.

והסטרא-אחרא רוצה לבלע גם התפלה
הזאת, אך היא עומדת
בבית-הבליעה שלה, ומכרחת על-ידי-זה
להקיא כל מה שבלעה, כל הקדשות של
הדעת והרחמנות והתפלות שבלע, בבחינת
(איוב כ, טד): "חיל בלע ויקאנו".

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדשה
שבלע, אף גם מכרח להקיא
ולהוציא עצמות החיות שלו ממש, מקרבו
ומבטנו, בבחינת (שם): "מבטנו ירשנו אל".

וזוהו בחינת גרים שמתגירין - שהיו תחלה
מ'עצמות הסטרא-אחרא' ממש,
ועכשו חוזרין אל ה'קדשה'.

ועל-ידי ה'גרים' שמתגירין - נתרבה
ונתגדל כבודו יתברך. ועל-ידי-
זה זוכין ל'התפשטות-הנבואה'. ועל-ידי-זה
נתברר ה'מדמה', וזוכין ל'אמונה' בשלמות.

ועל-ידי-זה זוכין לה'שיר חדש שיתער
לעתיד", בחינת קולו של
המוכיח הראוי. ואז הוא מוסיף ונותן ריח
טוב בהנשמות על-ידי תוכחתו.

וזוהו פרוש מאמר רז"ל על 'עוג מלך
הבשן' (ברכות נד):

**"אמר: מחנה ישראל כמה הוי, תלתא
פרסי. אזיל ואעקר טורא בת
תלתא פרסי, ואשדי עליהו".**

[אמר 'עוג' לעצמו: מחנה ישראל מה גדול? שלש
פרסאות! - אלך ואעקר הר שמדתו שלש פרסאות,
ואשליך עליהם ואהרגם].

**"עקר טורא בת תלתא פרסי, ואותבה
ארישה. איתי עליה קומצא
ונקבוה, ונחת עליה אצוארה".**

[הלך ועקר הר בן שלש פרסאות, והניחו על ראשו,
לשאתו אל מחנה ישראל ולהשליכו עליהם. אלא שהביא

הקדוש-ברוך-הוא 'נמלים' על הקר, והם נקבו בו חור. ונפל הקר סביב צנארו של 'עוג' פאשר ראשו בחור.

"בעא למשלפה, משכנה שנה להאי גיסא ולהאי גיסא".

[רצה 'עוג' להוציאו מעליו. התארכו שניו ונמשכו לצד זה ולצד זה וחדרו להר, ולא יכל להוציאו].

"משה כמה הוי, עשר אמין. שקל נרנא בת עשר אמין, ושור עשר אמין, ומחיה בקרסלה, וקטלה".

[משה' כמה היה גבוה? עשר אמות! לקח משה גרזן שארכו עשר אמות, וקפץ לגבה עשר אמות, והכה 'עוג' בקרסולו, והרגו].

כי "עוג היה אחיזתו בימין" (זחר חקת קפד), והיה יונק מה'דעת-דקדשה', ורצה להתגבר על ישראל.

וזה שאמר: **"מחנה ישראל כמה הוי, תלתא פרסי".** "מחנה ישראל" - זה בחינת 'קדשת המחנה של ישראל', שהוא על-ידי שמירה מתאונת-נאות, בחינת (דברים כג, טו): **"והיה מחנה קדוש".**

ועקר השמירה, הוא על-ידי בחינות **"תלתא פרסי"**, הינו: 'תלת מחין', שכל אחד הוא 'מחצה פרוסה' בפני תאונה זו פנ"ל.

"אזיל ואעקר טורא בת תלתא פרסי, ואשדי עליהו". "טורא" - זה בחינת ה'תפלה', בבחינת (ישעיה נה, ז): **"והביאותים אל הר קדשי, ושמהתים בבית תפלותי".**

וזהו: **"בת תלתא פרסי"** - כי ה'תפלה' נמשכת גם-כן מ'שלש המחין', בחינת 'מחצות פרוסות' - שמשם נמשך 'שלשה מיני רחמנות', בחינות 'שלש תפלות' ביום פנ"ל.

הינו: שהסטרא-אחרא שיש לה יניקה מן ה'דעת', בחינת 'עוג' - היא רוצה לעקר חסו-שלום תפלות ישראל, להמשיכם אליהם ולבלעם.

וזהו שאמר: **"ואשדי עליהו"** - כי עקר רצונו, הוא רק להמשיך אליו 'תפלות ישראל' להתאחז בהם.

אבל אחר-כך פשהם אצלו חסו-שלום, אזי מרצה לחזר ולהשליכם על ישראל - כי מאחר שכבר ינק מהם, אזי אף-על-פי שהוא מעצמו מחזיר ומשליכם לישראל, עדין הם פגומים, על-ידי שיש לו יניקה מהם.

"אזל עקר טורא בת תלתא פרסי, ואותבה ברישה" - הינו: שהתגבר ועקר 'תפלות ישראל', בחינת **"טורא בת תלתא פרסי"**.

"ואותבה ברישה" - שהמשיך ה'תפלות', בחינות 'דעת ורחמים', לתוך הראש והמח שלו, בחינות: **"והנחש היה ערום" פנ"ל.**

"איתי קומצא" - זה בחינות התפלה של ה'בעל-בח', שהיא בבחינת 'קמוץ' ו'דין', בחינות **"מטה עז" הנ"ל.**

"ונקבוה" - זה בחינת (חבקוק ג, יד): **"נקבת במטיו ראש פרזו"** - כי על-ידי התפלה בבחינת 'קמוץ ודין' של ה'בעל-בח', משברין ומכניעין אותו, כי היא עומדת בבית-הבליעה שלו, בבחינת (איוב מא, יד): **"בצוארו ילין עז".**

וזהו: **"ונחת אצוארה"** - שהיא עומדת בצוארו.

וזהו: **"בעא למשלפה"** - כי הוא מכרח להוציא ולהקיא כל הקדשות של

התפלות והדעת שבלע, בבחינת: "חיל בלע ויקאנו" כנ"ל.

וזהו: "משכונה שנה" וכו' - כי לא די שמקיא ומוציא קדשת תפלת ישראל וכו', אף גם "מבטנו יורישנו אל", שמכרח להוציא עצמות חיותו ממש, שזהו בחינת 'גרים'.

וזהו בחינת: "משכונה שנה" - בחינת (שיר השירים ה, יד): "מעיו עשת שן" - הינו: שמכרח להוציא עצמות חיותו מתוך קרבו ומעיו.

"משה פמה הוי, עשר אמין". "משה" - הוא בחינת נבואה, כי משה רבן של כל הנביאים.

וזה בחינת 'עשר אמין' - בחינת 'עשרה מדרגות של נבואה'. כי על-ידי "מטה עז" הנ"ל, שעל-ידו נתגלה ה'פבוד', זוכין ל'נבואה' כנ"ל.

"שקל נרנא בת עשר אמין". "נרנא" - זה בחינת 'כלי-מלאכה של מעשה בראשית'. וזהו: "בת עשר אמין" - בחינת "עשרה מאמרות שבהם נברא העולם" (אבות פ"ה מ"א), בחינת 'כלי-מלאכה של מעשה בראשית'.

כי על-ידי 'נבואה' - זוכין ל'אמונה', בחינת 'עשרה מאמרות'. כי על-ידי 'אמונה' - מאמינים ב'חדושי-העולם', שהשם יתברך ברא הכל ב'עשרה מאמרות'. ועל-ידי 'אמונה' - זוכין ל'חדושי-העולם' שלעתיד, ואז יתער "שיר חדש" הנ"ל.

וזהו: "ושור עשר אמין" - זה בחינת 'השיר שלעתיד', שהוא 'שיר פשוט' וכו', שהוא 'יו"ד אותיות', בחינת 'עשר אמין'.

וזהו: "ושור" - בחינת (שיר השירים ב, ח): "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות". "הרים וגבעות" - הם בחינת 'ריחות', בבחינת (שם ד, ו): "אלך לי אל הר המור ואל גבעת הלבונה" - הינו: הריחות הגדלים בגן, על-ידי קול הנגון שמשקה את הגן.

וזהו: "מדלג" - זה בחינת ה'מדות' של הנגון שקורין 'מאסן' [מדות], שנעשין על-ידי 'דלוג וקפיצה' על הנימין שבפנור.

וזה ה'נגון' - הוא בחינת ה'קול' הנ"ל, בחינת "קול יעקב" (בראשית כז, כב), שמכניע 'עקב דסטרא-אחרא', בבחינת (שם כה, כו): "וידו אחזת בעקב עשו".

וזהו: "ומתיה בקרסלה וקטלה" - שהכה והכניע 'עקב דסטרא-אחרא' על-ידי בחינת 'קול הנגון' הנ"ל.

מ.

(תיי-מוהר"ן מג)

התורה הנ"ל (ח"ב ח' תקעו תוכחה) אמר רבנו ז"ל בראשי-השנה האחרון שהיה סמוך להסתלקותו (שנת תקע"א), כי נסתלק ב'חל-המועד סבות' שאחריו. וזאת התורה היא התורה האחרונה של ימי חייו הקדושים.

ושם מדבר מענין 'תוכחה', כי "עקר ה'תוכחה' של גדולי הצדיקים, היא סמוך למיתתו", כמו שפרש רש"י על פסוק (דברים א, א): "אלה הדברים" וכו'.

גם שם (בסוף התורה הנ"ל) מדבר מענין 'מלחמת עוג' וכו', שזה בחינת (שם, שם א"ד): "אלה הדברים אשר דבר משה וכו', אחרי הכתו את סיחון ואת עוג" וכו'.

לקוטי תפלות

פרשת חקת

מפתח התפלות

מאמתת פנימיותיה; וּשְׁנֹזָפָה שִׁיפְתַח לָנוּ
אֲמַתַּת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת 'אָדָם דִּקְדָּשָׁה',
וְנִהְיָה נִכְלָלִים בְּ'אָדָם הָעֲלִיּוֹן' בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת (ח"א קנ).

[ד] "הִמָּה מִי מְרִיבָה" - בְּעִנְיַן 'מִי מְרִיבָה'
וּבְאֹרֵי הַתּוֹרָה, וְלִהְכַנִּיעַ הַמִּתְנַגְדִּים
וְהַמוֹנְעִים מִלְּבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְלִשְׂאֵר
דְּבָרִים שֶׁבְּקִדְשָׁה (ח"א כ).

[ה] "וַיֵּצֵא עֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן לִקְרֹאתָם וְכוּ'.
וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אֹתוֹ" - שְׁנֹזָפָה
לְהַכְנִיעַ וְלִבְטֹל 'קַלְפַת עֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן',
וְנֹזָפָה לְהַשִּׁיר-חֲדָשׁ שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד (ח"ב ח).

[א] "וַיִּקְחוּ אֵלֶיהָ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה" -
שְׁנֹזָפָה עַל-יְדֵי תַפְלוּתֵינוּ, לְכָל הַתְּקוּנִים שֶׁל
ה'פָּרָה אֲדָמָה' (ח"א נה).

[ב] "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי יְמוֹת בְּאֵהֶל", "אֵין
הַתּוֹרָה מִתְקַיְמָת, אֶלָּא בְּמִי שִׁמְמִית עֲצָמוֹ
עָלֶיהָ" - שְׁנֹזָפָה לְהַמִּית עֲצָמָנוּ עַל הַתּוֹרָה,
וְלִשְׁפֹר וְלִבְטֹל וְלִהְמִית כָּל הַתְּאוּוֹת וּמַדּוֹת
רְעוּת (ח"א קי).

[ג] "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם" - שְׁנֹזָפָה לְחַדֵּשׁ
חֲדוּשִׁים אֲמִתִּיִּים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְשִׁלָּא
נִטְעָה לֹאמֹר: שֶׁכָּבֵר בָּאֲנֹנוּ עַד תִּכּוּנְתָהּ, רַק
לְהַבִּין וְלִידַע תְּמִיד: פְּמָה אָנּוּ רְחוּקִים

☪ [א] לקוטי תפלות ח"א נה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נה, 'אבא שאול אומר')

"ויקחו אליך פרה אדמה תמימה" (במדבר יט, ב)

שנזכה על-ידי תפלותינו,
לכל התקונים של ה'פרה אדמה'

ותהיה תפלתנו בשלמות גדול בתכלית השלמות, עד שיתקן על-ידי תפלותינו, כל התקונים שנתקנו על-ידי ה'פרה אדמה' ששרף משה רבנו במדבר.

☪ [ב] לקוטי תפלות ח"א קי ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קא, 'בקרב עלי מרעים')

"זאת התורה אדם פי ימות באהל" (במדבר יט, יד)

"אין התורה מתקיימת, אלא במי שממית עצמו עליה"
(ברכות סג)

שנזכה להמית עצמנו על התורה, ולשבר ולבטל ולהמית כל התאוות ומדות רעות

רחם עלינו למען שמך, וזכנו להתמיד בתורתך הקדושה בהתמדה גדולה, פי הם חיינו וארץ ימינו, ובהם נהגה יומם ולילה.

ונזכה להמית עצמנו על התורה, עד שתתקים בידינו. ונזכה לשבר ולבטל ולהמית כל התאוות רעות וכל המדות רעות שבגופנו, על-ידי עסק ועיון התורה באמת.

☪ [ג] לקוטי תפלות ח"א קנ ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א רמה, 'יש חדרי תורה')

"זאת התורה אדם" (במדבר יט, יד)

שנזכה לחדש חדושים אמתיים בתורה הקדושה. ושלל נטעה לומר: שכבר באנו עד תכונתה, רק להבין ולידע תמיד: כמה אנו רחוקים מאמתת פנימיותיה; ושנזכה שיפתח לנו אמתת פנימיות התורה, בחינת 'אדם דקדשה', ונהיה נכללים ב'אדם העליון' בתכלית השלמות

ובכן תרחם עלי מלא רחמים, שאפלו בעת שאזכה ברחמיך לחדש חדושים אמתיים בתורתך הקדושה. שלא אטעה בנפשי לומר: שכבר באתי עד תכונתה, וכבר נכנסתי לפנימיותיה.

רק אזכה להבין ולידע תמיד: כמה אני רחוק מאמתת פנימיותיה, "פי גבוה מעל גבוה שומר" וכו'. ויש פנים לפנים, וכמו שכתוב: "לכל תכלה ראיתי קץ, רחבה מצותך מאד". וכאשר לגדלתך אין חקר, כך אין חקר לתבונות התורה, שהוא אחדותך.

ואפלו כשאזכה להשיג השגות של אמת, תחזקני להשתדל ולחתור ולהתיגע ולחפש ולבקש יותר ויותר, לסלסל ולפלפל, ולעין בעין אמת, בתורתך הקדושה, בכל לב ונפש, במסירות נפשי באמת.

עד שתפתח לי בכל עת, שעריה ופנימיות חדריה, יותר ויותר, להבין ולהשכיל ולהשיג, אמתת פנימיות התורה, שהוא בחינת 'אדם דקדשה' באמת, כמו שכתוב: "זאת התורה אדם".

עד שיהיה נמשך עלי ה"צלם אלהים" בשלמות, ואהיה נכלל ב'אדם העליון', בתכלית השלמות באמת. עד שאזכה להכיר ולהשיג אותך באמת, כרצונך הטוב, וכרצון צדיקיך האמתיים, פי לךך נוצרתי.

☉ [ד] לקוטי תפלות ח"א כ ☉

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א כ, 'תשעה תקונין')

"המה מי מריבה" (במדבר כ, יג)

בענין 'מי מריבה' ובאורי התורה, ולהכניע המתנגדים והמונעים מלבוא לארץ-ישראל ולשאר דברים שבקדשה

ותשפיע עלינו ברחמיך הרבים, ותפתח את לבנו שנוכל להתפלל לפניך יהוה אלהינו בכל לב ונפש, ונזכה לשפך את לבנו כמים "נכח פני אדני", שנשפך שיחנו ותפלתנו לפניך תמיד באמת, ברחמים ותחנונים.

עד שנעורר רחמיך עלינו ויהמו ויכמרו רחמי לבך עלינו, עד אשר נזכה שתשפיע עלינו מ'לב העליון' דבורים חמים כגחלי אש, כמו שכתוב: "חם לבי בקרבי, בהגיגי תבער אש, דברתי בלשוני".

ונזכה לדבר תמיד דבורים קדושים בחמימות ובהתלהבות גדול דקדשה, וכל דברינו יהיו כגחלי אש, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך 'באורי התורה' מ'לב העליון'.

ותזכנו לחדש בתורה תמיד, חדושין-דאורייתא, חדושין אמתיים דקדשה, חדושין שיהיו לך לנחת ולרצון לפני כסא כבודך, חדושין שתתפאר בהם בכל העולמות.

ואזכה להמשיך תמיד דבורים חמים כגחלי אש, על-ידי תפלה ותחנונים.

ותזכני להתפלל אליך בהתקשרות נשמות ישראל, שתהיה תפלתנו תפלת רבים ולא תמאס את תפלתנו, כמו שכתוב: "הן אל כביר ולא ימאס".

ויתוסף ויתגדל למעלה תוספות קדשה רבה ועצומה על-ידי תפלתנו, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך 'באורי התורה' מ'לב העליון' אשר שם כתובים כל באורי התורה.

ותזכנו שגלך בדרכה של תורה, ונזכה לקיים דברי רבותינו זכרונם-לברכה, אשר גלו לנו דרכה של תורה: "לאכל פת במלח, ומים במשורה נשתה", ובתורה נהיה עמלים תמיד.

ועל-ידי-זה נזכה להמשיך 'באורי התורה' מהנשמה הקדושה הסובלת מרירות על שעבוד התורה, אשר משם נמשכין כל החדושין וכל הבאורים של התורה.

ונזכה להמשיך 'באורי התורה' משם ברחמים ותחנונים, עד שאזכה לחדש תמיד חדושין-דאורייתא אמתיים, חדושין דקדושה, חדושין הנמשכין

מתליסר תקונא דיקנא קדישא, שהם שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן.

ותשמרנו ותצילנו מפל מיני מריבות ומחלקת, ותבטל שנאת-חנם מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל.

ותן בלב כל החולקים עלינו, שישובו משנאתם וממחלקותם, והט לבכם אל האמת, ולא יעוררו עוד מריבה עלינו בחנם, ותשים שלום בין עמך ישראל לעולם.

רבנו של עולם, חוס וחמל עלינו וזכנו לבא לכל מה שבקשנו מלפניך, שנזכה לדבורים חמים דקדשה, ולחדושין-דאורייתא אמתיים.

ונזכה שיהיו נבראין מלאכים קדושים מפל דבור ודבור של חדושי-תורתנו בקדשה ובטהרה. ואלו המלאכים הקדושים יצטרפו ויתחברו עם כל המלאכים הנבראים תמיד על-ידי חדושי-תורה של צדיקים-אמתיים.

וכל אלו המלאכים הקדושים, יקבלו כח מאדום הממנה על החרב לענש את הרשעים בחרבא וקטלא, כדי להכניע ולשבר ולבער את כל "מוציאי דבת הארץ רעה", שהם כלל כל המונעים והמפסיקים והמעכבים מלבא לארץ-ישראל.

או שתביא "מרך בלבכם" לבל יהיה להם כח לעכב ולמנע אותנו חס-ושלום מארץ-ישראל, או משאר כל הדברים שבקדשה.

מלא רחמים, חוס וחמל עלינו, ותן לנו כח ברחמיך הרבים להכניע ולשבר ולבטל כל המעכבים והמונעים מן הקדשה הקמים עלינו בכל עת, ורוצים להתגבר חס-ושלום, לבלבל אותנו חס-ושלום מעבודתך באמת.

רבנו של עולם, אתה ידעת את לבכם, חוסה עלינו ברחמיך הרבים, והיה בעזרנו והושיענו והצילנו מהם, ושבור זרועם וכחם, שלא יהיה להם שום כח למנע אותנו חס-ושלום משום דבר שבקדשה, ולא יוכלו לבלבל אותנו וכל הנלוים אלינו כלל.

ועזרנו אותנו, ואת כל עמך בית ישראל החפצים בעבודתך, להתקרב אליך באמת, שיהיה לנו כח להכניע את הרשעים המתנגדים וחולקים על האמת, הרוצים לרחק אותנו מעבודתך באמת.

ותתן לנו כח, לעורר עליהם משפטי האמות, ונזכה לדון אותם, ולהכניע אותם במשפטיהם.

ועזרנו שנצליח במשפטם, וכל החולקים והמונעים מדרכי הקדשה האמתיים, כלם יצאו חיבים בדיניהם, ונשפיל אותם עדי ארץ על-ידי משפטיהם, ונוציא בלעם מפיהם.

כי אתה ידעת את לבבנו, שכוונתנו לטובה כדי להעמיד הדת הקדוש על תלו, כדי שנזכה לילך בדרך הקדש, "בדרך מלכו של עולם", ואין לנו כח לענש את הרשעים כ-אם בדיניהם.

על-כן חמל עלינו, ועל כל עמך בית ישראל המקנאים "קנאת יהוה צבאות", ועומדים לדין ובאים במשפטי העפום, כדי להכניע הרשעים החולקים על האמת.

ותתן לנו כח, שנצליח במשפטם, באפן שנזכה להשפילם ולשברם ולהכניעם עד עפר, כלם יכרעו ויפולו במשפטם, יפלו ולא יקומו.

ולא יהיה להם עוד שום כח לבטל ולמנע או לבלבל אותנו חס-ושלום מעבודת הבורא יתברך שמו. ונזכה על-ידי-זה להעלות משפט דקדשה מבין הקלפות.

ועזרנו ברחמיך, שלא יהיה להם פה לדבר עתק, על צדיקי-האמת, ועל אנשים פשרים באמת. ותספר את פיהם, שלא ידברו סרה בפני ההמונ-עם, ולא יחלישו דעתם חס-ושלום, כי "יסכר פי כל דוברי שקר".

באפן שתזכה אותנו, לבטל ולשבר כל מיני מניעות ומסכים ומפסיקים, המונעים אותנו מלבא לארץ-ישראל, ומשאר כל הדברים-שבקדשה, ונזכה לבא לארץ-ישראל מהרה, ולהתקרב אליך באמת.

רבוננו של עולם, אתה ידעת את חלישות כחנו בעת הזאת, שאין לנו שום כח לשבר המונעים והמעכבים מארץ-ישראל, ומכל הדברים שבקדשה, בשום דרך מפל הדרכים האלו שהזכרתי לפניך.

כי אם בשמך הגדול לבד בטחנו, ועל חסדך אנו נשענים, שתושיענו בגדל רחמיך ורחינותיך ובעצם חמלתך, ובזכות וכח צדיקי-אמת, שכבר זכו לשבר כל המניעות, ועברו בשלום ובאו לארץ-ישראל, בזכותם וכחם לבד נשענתי, ובחסדך הגדול תמכתי יתדותי, שתחנני גם-כן לנסע ולבא לארץ-ישראל מהרה.

עזרני והושיעני, שלא אתן דמי לך, ולא אחריש ולא אשקט ולא אפסיק מלהתפלל על-זה תמיד.

רק אזכה להעתיר ולהרבות בתפלה ותחנונים על-זה תמיד, עד שאזכה לפעל בקשתי ברחמים אצלך, שאזכה לבא בחיים חיותי חיש קל מהרה לארץ-ישראל.

ויקיים בי מקרא שכתוב: "כי הצלת נפשי ממות, הלא רגלי מדחי, להתהלך לפני אלהים באור החיים", אמן ואמן.

☉ [ה] לקוטי-תפלות ח"ב ח ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"ויצא עוג מלך הבשן לקראתם וכו'. ויאמר

ה' אל משה אל תירא אתו" (במדבר כא, לג-לד)

שנזכה להכניע ולבטל 'קלפת עוג מלך הבשן', ונזכה להשיר-חדש שיתער לעתיד

רבוננו של עולם, תן לי חיים ואחיה ולא אמות, תן לי חלק טוב לעולם-הבא. זפני זפני, חנני חנני, עזרני והושיעני, שאזכה לשמע קול השיר

והנגון הזה שיתער לעתיד בעת שתחדש את עולמך.

ותובנו להתקרב לצדיק-אמתי, אשר כבר זכה לקול השיר הזה, באפן שיהיה ראוי להוכיח אותנו ואת כל עמך ישראל, לעורר ריח הטוב של גן-עדן על-ידי תוכחתו הטובה, שיהיה לו כח להפך כל עונותינו לזכיות, ולהעלותנו מטמאה לטהרה מחל לקדש.

וימשוך עלינו ריח גן-עדן, ויחזק את נפשנו ורוחנו ונשמותינו בקדשה חזקה ונכונה.

ויבניע לפנינו, את כל צרינו ורודפנו, וילחום בעדנו מלחמת עוג מלך הבשן, להכניע ולשבר ולעקר ולכלות ולבטל קלפת עוג מלך הבשן מן העולם, עם כל הקלפות והסטרין-אוחרנין שבעולם, שהם זהמת הנחש, הרודפים אחר חלושי כח שבעמך ישראל.

אנא יהוה, אתה ידעת פי אין בנו כח לעמד בפניהם, חוסה על עם עני ואביון, על חלושי כח כמונו היום.

ותעורר את לב הצדיקים האמתים, שילחמו בעדנו עם כל צרינו ורודפינו בגשמיות וברוחניות.

ותמהרנו מפל הטמאות, ובפרט מפגם-הברית, באפן שלא אתרחק ולא אשתלח חסו-שלום חוץ למחנה ישראל הקדושה, אשר כל הטמאים ובפרט הפוגמים בברית משתלחים משם.

אנא יהוה מלא רחמים, רחם עלי, והעלני מהרה מטמאה לטהרה. וזפני, שאגן בעדי על-ידי המחין והשכל, בפני כל הרהורים ותאות-נאוף, שיהיו המחין שלשה מחיצות פרוסות בפני הרהורים ותאוה הזאת.

עד שאזכה לקדשת-הברית באמת, ותאסף אותי לתוף מחנה ישראל, מחנה הקדשה. ונזפה לקים מקרא שכתוב: "והיה מחניך קדוש", ולעבדך באמת באימה בפחד ביראה ואהבה אמתיות, כרצונך הטוב מעתה ועד עולם.

